Nr 34
40e jaargang

kuifje

HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 TOT 77 JAAR

De slag om Engeland

+POSTER

18 augustus 1940. Spitfires van het 602de squadron RAF in gevecht met Stukas van het Stukageschwader 77. Die dag verloor de Luftwaffe 18 toestellen.

40F-NEDERLAND f 2,25.
20-8-85

DIT MOET JE LEZEN!

ANTARCTICA

het laatste stuk ongerepte natuur

Hoe het allemaal precies in mekaar zit is nog niet helemaal duidelijk, maar iedereen is het er over eens dat de reusachtige ijsmassa van **Antarctica**, het Zuidpoolgebied, het wereldklimaat beïnvloedt. Ook voor ons is dat ijs van belang. Als de temperatuur op Antarctica met 5° celsius zou toenemen, zou het waterpeil van alle oceanen ter wereld met zowat 5 meter stijgen. Als al het ijs zou smelten zou het zeepeil met maar liefst 100 meter stijgen... en zouden Nederland en Vlaanderen van de kaart geveegd worden, om maar iets te noemen...

Antarctica: een gebied van een fascinerende schoonheid, met vruchtbare oceanen waar pinguins, zeehonden en walvissen zich voeden. Het laatste paradijs op aarde... Maar voor hoe lang nog? Antarctica wordt meer dan ooit bedreigd door het krankzinnige energiebeleid van kortzichtige politici en multinationals. 70 % van alle zoetwater in de wereld ligt daar opgeslagen. In het binnenland, waar de temperatuur geregeld daalt tot 50° onder nul, leven bijna alleen mossen, korstmossen, insekten en mijten. De oceanen en de smalle kuststroken daarentegen krioelen van leven. In de oceanen komt **krill** (een kreeftachtig diertje) soms in zo'n dichte zwermen voor, dat de zee er rood van kleurt. Dat krill is de hoeksteen van het ecosysteem. Rechtstreeks of onrechtstreeks is het voedsel voor walvissen, pinguins, zeehonden, vissen en pijlinktvissen. Maar ook de mens, de genadeloze vernietiger, is begonnen met de vangst van krill. De grote vissersschepen vormen een direkte bedreiging voor de laatste walvissen die zich in het krillrijke gebied voeden. Het ecosysteem is bijzonder kwetsbaar. Overbevissing kan onherstelbare gevolgen hebben voor alles wat leeft. Maar dat is niet de enige dreiging die boven Antarctica hangt. Er worden heimelijk plannen gemaakt om in dat laatste stukje ongerepte natuur te beginnen met de exploitatie van olie en mineralen...

VERDRAGEN ZIJN ER OM OVERTREDEN TE WORDEN...

In 1959 werd het **Antarcticaverdrag** ondertekend. Dat verdrag bepaalt dat het gebied vrij moet blijven van nukleaire afval en militarisatie, dat het een zone van internationale samenwerking moet zijn. Ook wat bescherming van flora en fauna betreft is het verdrag duidelijk: vogels en zoogdieren mogen niet worden gedood, gewond of gevangen, kolonies en nestplaatsen mogen niet worden verstoord en elk land dat het verdrag ondertekende (dat zijn er ondertussen een dertigtal, waaronder België en Nederland) moet er voor zorgen dat overtredingen gestopt worden. Dat ziet er dus mooi uit, en het laat aan duidelijkheid ook niets te wensen over. Helaas ziet de realiteit er enigszins anders uit... Sinds 1982 voeren een aantal ondertekenaars van het verdrag (waaronder, hoe raad je het... België...) geheime besprekingen over de ontginning van de Antarctische delfstoffen. Een flagrante overtreding van het verdrag dus... In de zomer van 1982-83 begon Frankrijk vrolijk met de aanleg van een landingsbaan op haar basis Dumont d'Urville. Daarbij werden pinguineieren opzettelijk vernield en werden bij het dynamiteren (om de baan te effenen) pinguins gedood. De baan loopt zo dat er in de toekomst verstoring zal zijn van de broedplaatsen van vele zeevogels. De milieu-organisatie **Greenpeace** wees de andere verdragsstaten op deze overtreding. Er volgde geen reaktie... De Fransen konden rustig doorgaan.
Een ander voorbeeld? Er zijn er zàt! Sinds 15 jaar vissen de Russen zodanig intensief op krill dat sommige vissoorten, die de kreeftjes als voedsel gebruiken, haast volledig verdwenen zijn... De andere landen treden niet op... Als milieu-organisaties als Greenpeace zich hier niet zouden mee bemoeien zou het publiek geen informatie over die huiveringwekkende ontwikkelingen krijgen... Dat noemt men dan demokratie. En die moet ten allen prijze verdedigd worden. Eventueel zelfs met een bom onder de waterlijn van de «Rainbow Warrior», het vlaggeschip van Greenpeace.
Als er nu dus al overtredingen gebeuren en toegelaten worden, in hoeverre kunnen we er dan op vertrouwen dat in de toekomst de «beschermingsmaatregelen» wèl gerespekteerd zullen worden? De financiële belangen door de ontginning van grondstoffen zijn immers gigantisch... En de manier waarop de onderhandelingen over de grondstofexploitatie verlopen draagt niet bepaald bij tot een gevoel van vertrouwen in de regeringen van de verdragsstaten. Ondanks alle geruststellende, sussende woorden over bescherming en ander fraais, is er tot nu toe vooral gewerkt aan... de verdeling van de grondstofkoek. Milieubewuste organisaties en staten krijgen geen toegang tot de onderhandelingen...

WAT KAN JIJ HIERAAN DOEN?

- Laat je niet beetnemen door het geruststellende gekeuvel van de zogenaamde «verantwoordelijken» en informeer je. Het belangt je per slot van rekening onmiddellijk aan...
- Als jij ook denkt dat er iets moet gedaan worden, kan je meedoen aan de internationale ANTARCTICA DECLARATIE, een petitie die vooropstelt dat het Zuidpoolgebied een wereld-natuurreservaat moet worden.
- Je kan een brief schrijven naar de minister van Buitenlandse Zaken van je land, waarin je erop aandringt dat het gebied ongerept zou blijven.
- Je kan lid worden van een organisatie als Greenpeace en binnen een dergelijke organisatie verder werken aan de redding van Antarctica.

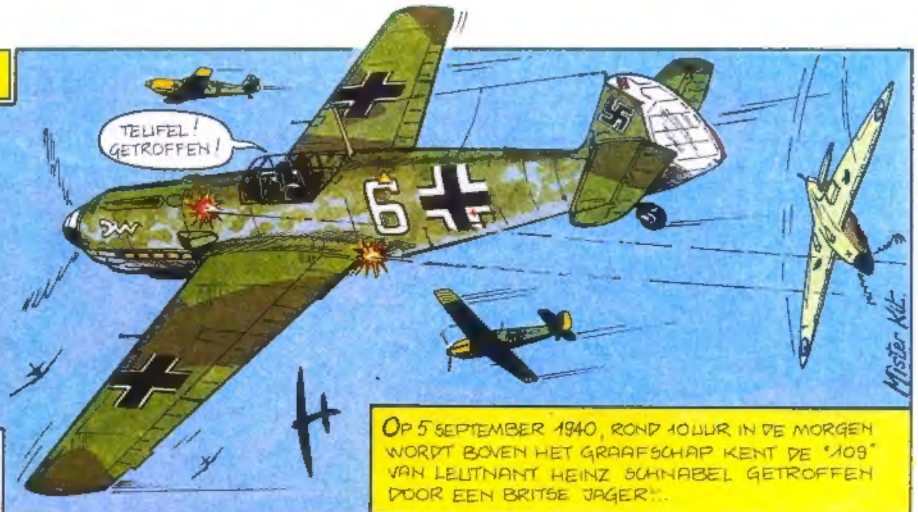
En om een brievenstroom naar de redaktie te vermijden volgen hier meteen de adressen:

voor België: Cominnestraat 41
1040 BRUSSEL
voor Nederland: Damrak 83
1012 LM AMSTERDAM

G. VAN DESSEL

DE SLAG OM ENGELAND

EEN MISLUKTE ONTSNAPPING

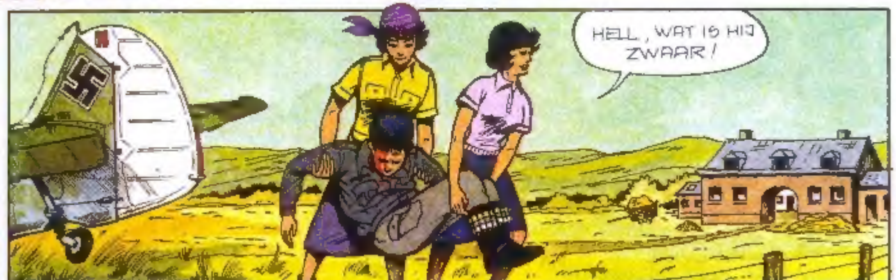

SLA OM

MISLUKTE ONTSNAPPING

* BIJNAAM VAN SCHNABEL (REDEN ONBEKEND)

* IN DIE TIJD HADDEN NOG MAAR WEINIG BRITTEN EEN DUITS UNIFORM GEZIEN.

EEN MERKWAARDIG TOEVAL: 45 JAAR NA ZIJN HUZARENSTUKJE, IN 1985, WERD SCHNABEL TOT STRIPHELD GEPROMOVEERD... HET SERIENUMMER VAN ZIJN MESSERSCHMITT BF 109E WAS PRECIES... 1985!

EINDE

De slag om Engeland

45 JAAR GELEDEN

door Mister Kit

Net zoals verleden jaar op zes juni D-dag herdacht werd, de dag van de landing van de Geallieerden in Normandië, gaan de Engelsen dit jaar de vijfenveertigste verjaardag van de Slag om Engeland vieren. Ze zijn nog niet vergeten dat het lot van hun land gedurende enkele maanden hoog in de lucht werd uitgevochten, hoewel dit vijfenveertig jaar geleden gebeurde...

Welke is de juiste begindatum van de Slag om Engeland? Deze vraag lokt bijna altijd verschillende antwoorden uit. Sommige auteurs beweren op 10 juli 1940. Anderen zeggen omstreeks 13 augustus... Maar het ministerie van Luchtvaart in Engeland heeft nu de knoop voorgoed doorgehakt: het begin is vastgesteld op 8 juli en het einde op 30 oktober 1940.

Waarom maandag 8 juli?

Misschien omdat op die dag de eerste Duitse jager neerstortte op Engels grondgebied. Het was een Messerschmitt Bf 109E. Luitenant Johann Böhm werd geraakt door een Spitfire van het Squadron 74 en maakte een buiklanding in een veld van het graafschap Kent. Hij werd krijgsgevangen gemaakt. Voor hem was de oorlog op de eerste dag van de Slag om Engeland afgelopen.

De onzekerheid

Maar hoe reageerde de burgerbevolking op de strijd?

Natuurlijk leefde deze in angst en onzekerheid, zodat we van die kant geen preciese data mogen verwachten.

Die angst en onzekerheid hadden veel redenen. Toch waren het vooral onbevestigde berichten over de geallieerde legers die moesten terugtrekken voor de opmars van de Duitse troepen die paniek zaaiden. Alles volgde zo snel op elkaar: de bezetting van Parijs, de inname van de havensteden langs de kusten van het Kanaal, de wonderlijke evacuatie van 338.226 Engelse en geallieerde soldaten (op zes dagen!) van de stranden van Duinkerken, en uiteindelijk het bericht dat RAF-squadrons van vliegvelden van het continent zouden worden teruggetrokken.

De Slag om Engeland

We mogen niet vergeten dat er toen in het zuidwestelijke gedeelte van

10 mei 1940... Het is oorlog! In de Kooy in Nederland schiet luitenant Van Overvest, een Nederlands gevechtsvlieger, Hauptmann Robtzsche neer. Ondanks hun veel geringere aantal vochten de piloten van de Nederlandse Luchtmacht heldhaftig en vernietigden ze tijdens de korte campagne van mei 1940 4 BF 109E.

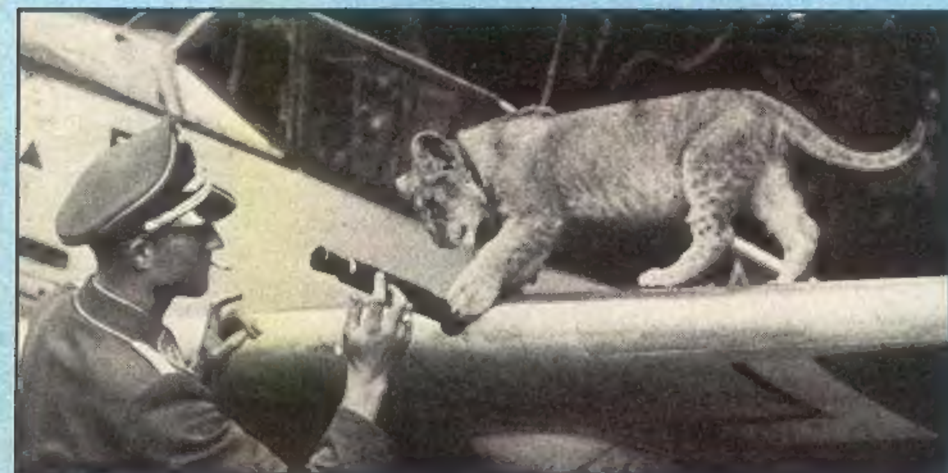
De Britse squadrons in Frankrijk lijden zware verliezen. Twee Duitsers onderzoeken de resten van een Hurricane.

▲ Scramble! De Luftwaffe is gesignaleerd. Deze vrije Tsjechische piloot bereidt zich voor op een ontmoeting met de Duitse toestellen. Veel buitenlandse piloten (Fransen, Polen, Tsjechen, Belgen, enz...) vlogen tijdens de Slag om Engeland voor de RAF.

◀ De reddende engel van in zee gestorte piloten... Veel piloten werden gered door de 'Rescue Boats' van de Royal Air Force. Hier helpt men bij het opvissen van een Britse bemanning.

▲ Veel piloten hadden een dier als mascotte. Hier speelt Oberleutnant Franz von Werra met zijn leeuweweip. Von Werra is beroemd geworden want hij werd op 5 september 1940 krijgsgevangen genomen tijdens de Slag om Engeland. Hij is ook de enige die kon ontsnappen. Dit feit is vereeuwigd in een film waarin de Duitse acteur Hardy Kruger de rol van Von Werra speelde. Zijn fanatisme deed hem gelukken in zijn gewaagde ontsnappingspoging die echter zijn dood enkel vertraagde, want op 25 oktober 1941 is hij niet teruggekeerd van een missie.

Dertig oktober 1940 is officieel de laatste dag van de Slag om Engeland, maar dat betekent niet dat de Luftwaffe de Britse Eilanden nu met rust liet. Deze magnifieke opname uit die tijd werd genomen op eind november en toont ons opstijgende Duitse Bf 109E jagers die toebehoorden aan het beroemde 'Pik As-squadron'. ▶

Engeland de ongelooflijkste dingen gebeurden. De hele streek was een chaos door de haastig opgezette kampen waarin Franse troepen in hun rare uniformen en legerpetten naast de uit Frankrijk teruggekeerde 'Tommies' leefden. Ze kwamen uit Cherbourg, St-Nazaire, Brest, St-Malo... Deze namen zouden de daaropvolgende vijf jaar vertrouwd gaan klinken.

De verhalen over de afschuwelijke taferelen die deze vluchtelingen op de Franse en Belgische wegen gezien hadden, verspreidden zich als de bliksem over de graafschappen Kent en Sussex. Daarom beval de overheid dat Britse burgers geen contact met de vluchtelingen mochten hebben en proviandreserves moesten aanleggen. Onbevestigde berichten mochten niet voortverteld worden.

Wegversperringen werden opgericht en bewaakt door vrijwilligers van de Burgerwacht. Geruchten deden de ronde over de beroemde 'vijfde kolonne' die de angst dat deze spionnen door subversieve daden de regering zouden ondermijnen nog groter maakten. In de ogen van de burgerbevolking was zo'n vijfde kolonne best mogelijk omdat de Engelse pers voortdurend documenten publiceerde die carriers van de Duitsers afbeeldden waarin parachutisten zaten.

En dan waren er de regelmatig gillende alarmsirenes. Dag in dag uit leefde je met de kans op luchtaanvallen. Telkens als de sirenes loeiden werd die angst dieper. Maar vaak ging het slechts om een eenzaam Duits vliegtuig dat probeerde de Engelse kust te overvliegen.

Elke dag op je hoede

Het meest beangstigende feit tijdens die zomermaanden van 1940 was dat bijna niets werd vrijgegeven over wat er aan de overkant van het Kanaal gebeurde.

Maar plotseling werd de oorlog grimmige realiteit toen de hemel zwart zag van af en aan vliegende Hurricanes en Blenheims. Van zonsopgang tot zonsondergang patrouilleerden Westland Lysander verkenners langs de kusten met het oog op een eventuele Duitse invasie. Een van deze Lysanders werd zelfs vlakbij Exmouth door een Hurricane neergeschoten na een identificatiefout (de Duitsers hadden in Frankrijk Lysanders buitgemaakt).
Het was natuurlijk weer Winston Churchill die een memorabele spreuk de lucht instuurde toen hij de

Vroeger tegenstanders, nu kameraden... Adolf Galland, eskadronkommandant (Geschwader Kommodore JG 26) bereidt samen met Squadron Leader Stanford Tuck, de Britse toppiloot, een scène voor van de film 'De Slag om Engeland'. Bepaalde scènes van deze film werden in 1968 nabij Sevilla in Spanje gedraaid.

situatie als volgt samenvatte: 'De Slag om Frankrijk is afgelopen. Nu begint de Slag om Engeland...!'
De Engelsen reageerden dadelijk. Op een mum van tijd waren alle strategische plaatsen versterkt en krioelde het van mijnen en prikkeldraad op de stranden. Zelfs de namen van wegen en stations werden weggehaald.
Alle geruchten en onzekerheden werden op 1 juli weggevaagd toen de Duitsers plotseling de kleine Anglo-Normandische eilandjes bezetten. Tijdens de daaropvolgende weken verschenen langzaam de eerste verhalen over luchtgevechten in de toenmalige grote bladen. Het waren verwoede gevechten die zich op grote hoogte afspeelden en waarvan het publiek enkel de witte condensstrepen in het blauw van de hemel zag. Beetje bij beetje beseften de Engelsen dat hoog boven hun hoofd over het lot van Engeland beslist werd...
Elke dag vochten de Royal Air Force en de Luftwaffe duels uit. Elke avond ontbraken talrijke piloten op het appel.
Sindsdien zijn vijfenveertig jaar vergleden, en samen met die jaren vaak ook het besef van de gruwel van die dagen.
Misschien zal men in juli de beroemde film 'De Slag om Engeland' op televisie vertonen. Je mag hem niet missen als je hem nog niet gezien hebt. Hij toont relatief goed de sfeer van die verschrikkelijke dagen.
Nu volgt een lijst van doden en materiële verliezen tijdens de maanden van de Slag om Engeland. Zo kun je zien hoe bloedig deze maanden waren.

van 8 juli tot 30 oktober 1940 — enkele statistieken

GEDODE OF VERMISTE PILOTEN TIJDENS DE SLAG OM ENGELAND

Royal Air Force	544
Luftwaffe	3.249

MATERIELE VERLIEZEN (vliegtuigen)

Royal Air Force	1.028
Luftwaffe	2.773

1940	BURGERSLACHTOFFERS VAN DE LUCHTAANVALLEN VAN DE LUFTWAFFE	
Juli	258 doden	321 gewonden
Augustus	1.075 doden	1.261 gewonden
September	6.954 doden	10.615 gewonden
Oktober	6.334 doden	8.895 gewonden
Totaal	**14.621 doden**	**21.092 gewonden**

DONKERSTE DAGEN

Royal Air Force	11 augustus 1940: 25 vermiste piloten
	31 augustus 1940: 38 vermiste piloten
Luftwaffe	15 augustus 1940: 168 vermiste piloten
	15 augustus 1940: 111 vermiste vliegtuigen

Dagen tijdens welke geen enkel vliegtuig werd neergeschoten:
Royal Air Force: 4
Luftwaffe: 0

***1)** Het Duitse top-jachtvliegtuig uit 1940: de Messerschmitt Bf 109E. Deze maakte een buiklanding in Sussex op 12 augustus 1940. De piloot, de onderofficier Leo Zaunbrecher van het 2./JG 52, werd krijgsgevangen gemaakt. Let op de twee overwinningstekens op de romp, vóór het serienummer van het toestel.*

***1a)** Detail van het insigne op de motor.*

***2)** Achtendertig squadrons van de RAF vlogen in Hurricanes tijdens de Slag om Engeland. Dit toestel behoorde tot het Sqn 601. De twee letters vóór de kokarde vormen de code van dit eskader en de letter achter het nationaal embleem is het identiteitsnummer binnen het squadron.*

***3)** De Bf 109E van luitenant Heinz Schnabel, wiens vluchtpoging verhaald wordt in ons waar gebeurde verhaal. Hij maakte een buiklanding in Kent, op de ochtend van 5 september 1940. De piloot was licht gewond en werd krijgsgevangen gemaakt. Let op de twee overwinningstekens boven aan de romp en de witte 'Tatzelwurm' van het 1./JG 3 op de motorkap.*

***3a)** Detail van het insigne van het 1./JG 3.*

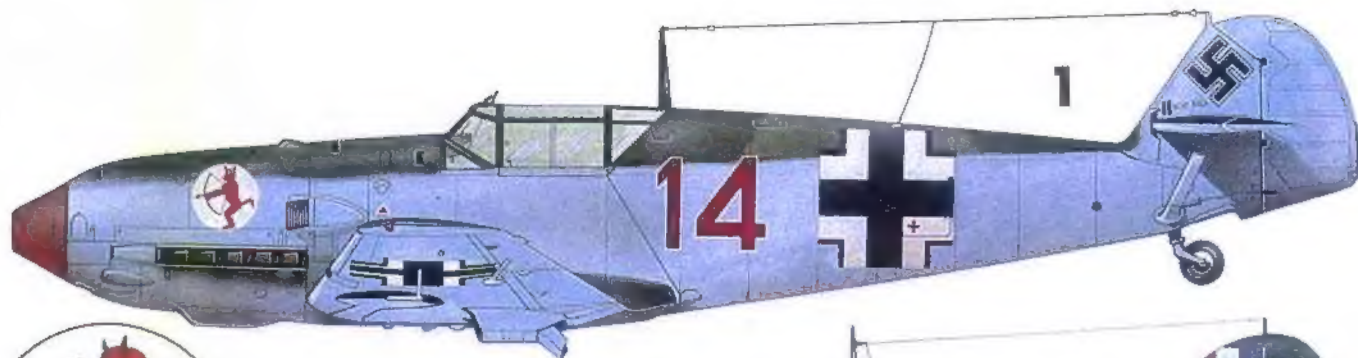
***4)** 'De enige die ontsnapte', de Bf 109E van Baron von Werra. Zijn toestel, zoals het in de namiddag van 5 september 1940 landde in een akker in Kent. Het behoorde tot de generale staf van de Groep II./JG 3 waarvan het de kentekens draagt. Deze onderscheidden zich niet door cijfers maar door een geheel van strepen, chevrons, driehoeken of cirkels. De romp van Von Werra's toestel geeft dertien overwinningen aan.*

***4a)** Insigne van de II./JG 3.*

***5)** Twintig squadrons vlogen met de Spitfire Mk I tijdens de Slag om Engeland. Dit toestel draagt de code van het Sqn 609. Net als de Hurricane was de 'Spit' bewapend met 8 Browningmitrailleurs in de vleugels (2 × 4). In tegenstelling tot de Duitse jagers waren de insignes en onderscheidingstekens van de RAF-toestellen erg eenvormig.*

***6)** De Heinkel He 111 bommenwerper. Meer dan 200 van deze vliegtuigen werden vernietigd tijdens de Slag. Deze draagt de code (G1) van het Kampfgeschwader 55 (KG 55) plus het insigne van zijn eskader.*

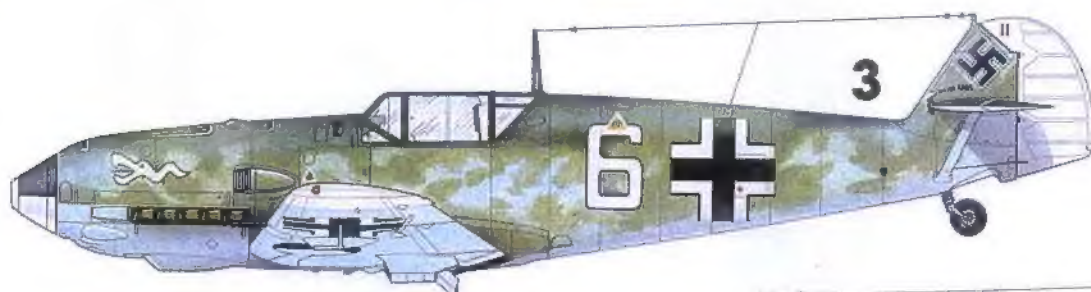
***6a)** Insigne van het KG 55.*

1a

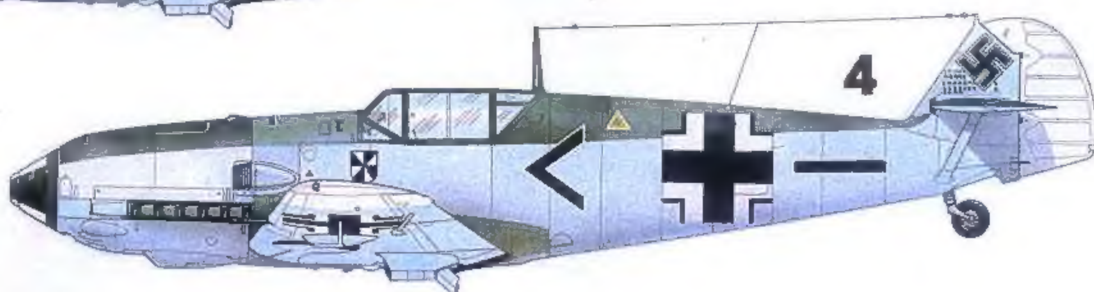

3a

4a

6a

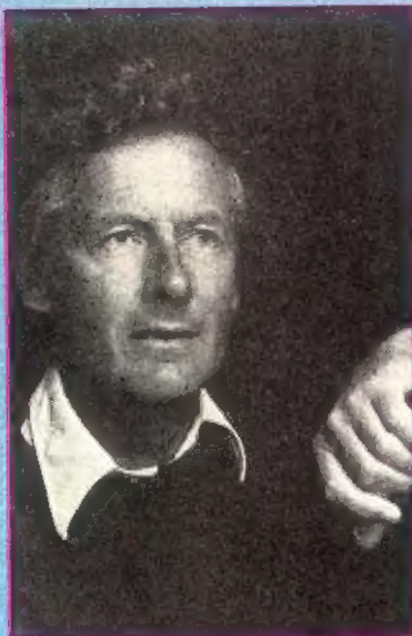
PETER TOWNSEND

'OMDAT IK VAN VOGELS HIELD...'

Peter Townsend, held van de Battle of Britain! Toch heeft de zwierige Engelse kolonel van de Royal Air Force zijn roem aan iets heel anders te danken. In de jaren '50 was zijn omstreden verloving met prinses Margareth, de zuster van koningin Elizabeth II, het gesprek van de dag en de opening van elke voorpagina. Hij troostte zich voor zijn verboden liefde door eerst de hele wereld over te reizen en daarna, nadat hij zich in Frankrijk had gevestigd, zich aan de literatuur te wijden. 'Tegenwoordig,' zegt hij, 'is die episode uit mijn leven gelukkig totaal vergeten. Jongeren die me in die tijd niet hebben gekend hebben eerder de neiging me te verwarren met mijn bijna-naamgenoot, de zanger van «The Who»!' Zo heeft hij, behalve 'Aarde, mijn vriendin' over zijn reisherinneringen, een hele reeks boeken geschreven over wat hij allemaal heeft meegemaakt, waaronder 'De laatste keizer', over koning George VI en het einde van het Britse rijk, en een autobiografie 'om voorgoed een streep te zetten onder een bepaald stuk uit mijn verleden.' Maar het is een van zijn andere boeken dat ons nu in het bijzonder interesseert. 'Duel der adelaars' vertelt over zijn loopbaan bij de RAF en vooral over zijn acties tijdens de Slag om Engeland. 'Mijn boeken zijn geen geschiedenisboeken,' zegt hij echter. 'Ik ben absoluut geen historicus, maar ik vertel wel graag verhalen. Omdat ik het geluk heb gehad heel wat te hebben meegemaakt, heb ik onderwerpen genoeg. De periode waarin ik piloot was, is heel belangrijk voor me geweest. Het is waar dat ze samenviel met een van de duisterste en meest bewogen perioden van onze eeuw, de Tweede Wereldoorlog. Ik heb die titel 'Duel der adelaars' gekozen, omdat die slaat op de emblemen van de RAF en de Luftwaffe... en ook omdat ik van vogels houd.'

ALS EEN VLUCHT EENDEN!

Het was trouwens ook die hartstocht voor vogels die ertoe leidde dat hij in de vliegerij terecht kwam. 'Dat is een lang en merkwaardig verhaal,' bekent hij. 'Als jochie was ik altijd bezig met vogels observeren en vooral de wilde eenden, als die aan het trekken waren. Hun manier van formatievliegen en hun landen op het meertje vlakbij mijn huis fascineerden me. Ik had zo'n zin ze te imiteren om ze te kunnen vergezellen. Je moet in een watervliegtuig gevlogen hebben om precies te begrijpen wat dat wil zeggen. Landen op een watervlak is een bijzonder nauwkeurig karwei. En zij doen dat zo elegant, zo precies! Ik herinner me een dag dat ik boven Schotland vloog en dat er een formatie wilde ganzen op een paar meter van mijn toestel vloog. Het was fantastisch! Heel even had ik het gevoel of ik een van hen was... Kortom: het kwam voor een groot deel daardoor dat ik vlieger wilde worden. Toen ik bij de RAF kwam leken de vliegtuigen trouwens nog sterk op vogels. Ze hadden een beetje diezelfde breekbaarheid en soepelheid. De Boeings, Air-Buses en Jumbo Jets van tegenwoordig hebben absoluut niets meer gemeen met die toestellen. Dat was nog de tijd van de pioniers. Echte vluchtplannen bestonden nog niet. Je was in de lucht zo vrij als een vogel.'

In 1933 bestuurt Peter Townsend voor het eerst een vliegtuig. 'Ik was toen 18,' zucht hij. 'Ik was dol van vreugde. Ik had het gevoel in een andere wereld terechtgekomen te zijn. Ik ben altijd enthousiast gebleven voor vliegen en ik heb een soort heimwee bewaard naar mijn jaren bij de RAF. Nu vlieg ik niet meer... tenzij als passagier. Ik vind dat het tegenwoordig heel wat kost om een rondje boven een vliegveld te maken en om aan allerlei ingewikkelde regels te voldoen. Er is niets opwindends meer aan. Ik heb diverse malen de kans gekregen om in de cockpit van een 747 te zitten. Alleen het landen en opstijgen zijn nog min of meer delicate maneuvers, de rest gaat praktisch helemaal automatisch. De computer is heer en meester aan boord! En dat is niets voor mij. In mijn tijd betekende een vliegtuig besturen voortdurend waakzaam zijn. De geringste afleiding kon fataal zijn. Ik herinner me bijvoorbeeld dat ik vaak met mijn nagels de ijslaag op de ramen van mijn cockpit moest krabben. Je had geen moment rust. Dat was het echte avontuur.'

ZIN IN ACTIE.

Het gevaar was inderdaad vaak groot. 'Ik moet bekennen,' zegt Peter Townsend, 'dat ik vaak bang ben geweest. Je wist als je opsteeg dat je leven op het spel stond. De grote angst was dat je verdwaalde. Overdag kon je je nog oriënteren op wat je beneden zag. Maar 's nachts! Geen één herkenningspunt. De radioverbindingen waren heel summier. Zodra je een bepaalde afstand had afgelegd was een verbinding met de grond onmogelijk. Je was helemaal alleen. De brandstofvoorraad was beperkt en je moest dus snelle beslissingen nemen. Ik herinner me dat ik tijdens een missie in 1941 boven zee zonder brandstof zat. De enige oplossing was mijn toestel te verlaten en per parachute te springen. Gelukkig pikte een passerende vissersboot me op. Die doordringende, allesomvattende angst die je bekruipt als je de weg kwijt bent, die is vreselijk. Maar de zin in actie, hoe gevaarlijk ook, komt toch gauw weer boven.'

Verschillende malen werd het toestel van Peter Townsend tijdens de Slag om Engeland neergeschoten. 'Het eerste wat je dan tegen jezelf zegt is: Oef! Ik leef nog! Maar het beste middel om de angst te overwinnen is onmiddellijk weer de lucht in gaan. Ik moet erbij zeggen dat we in die tijd geen keus hadden. We hadden zo dringend piloten nodig dat nietsdoen er niet bij was. We waren de hele dag in de lucht. Nauwelijks was je geland of je kon al weer opstijgen. We waren ook heel sterk gemotiveerd. We moesten winnen, en dat hield ons er bovenop.'

Een held? Dat wijst Peter Townsend met alle bescheidenheid af. 'Alle RAF-vliegers waren helden in die tijd. Ik denk niet dat ik heldhaftiger ben geweest dan mijn kameraden. Ik heb alleen mijn plicht gedaan. Er bestaat heldendom dat heel wat bewonderenswaardiger is. Ik denk aan al die mensen die in stilte lijden. Ik denk ook aan koning George VI die zijn hele leven blijk heeft gegeven van grote moed. Hij was absoluut niet voorbereid op het koningschap. Door het aftreden van zijn broer, Edward VIII, besteeg hij de troon. Terwijl zijn vader hem in zijn jeugd verre van alle staatszaken had gehouden! Dat verhinderde hem niet een groot vorst te worden. En een uiterst behendige dekolonisatiepolitiek te voeren. Tijdens de Slag om Engeland, toen zijn residentie liefst negen keer gebombardeerd werd, weigerde hij koppig Londen te verlaten. Toen de strijd het heetst woedde kwam hij ons bijna elke dag opzoeken om ons aan te moedigen. Hij had een diepgeworteld plichtsbesef. Aan het eind van zijn leven, toen hij al ernstig ziek was, deed hij zijn best niets te laten merken en ging hij rustig door zijn politieke besluiten te nemen. Dat noem ik nu heldendom!'

Jean-Louis LECHAT

Geeft je dat een kick, die toekomst van plastic?

De toekomst is aan het plastic. Zelfs nu weten enkel specialisten hoeveel honderden soorten plastic er bestaan. Het aantal kunstmatig gevormde polymeren, polyamiden en polyetylenen waarmee plasticsoorten kunnen worden gemaakt groeit met de dag. In ongeveer alles vind je tegenwoordig plastic verwerkt. Deze kunststof heeft onloochenbare voordelen: makkelijk, bacteriologisch zuiver (voor etenswaren), goedkoop te produceren en in alle maten en soorten beschikbaar, licht en kleurig.
Het grote nadeel van plastic is natuurlijk de bergen afval die we ermee produceren en die bij bijvoorbeeld verbranding vaak giftig zijn. Er zijn nu al wel plasticsoorten op de markt die zonder gevaar verbrand kunnen worden, maar omdat plastic in tegenstelling tot papier of kunststof niet rot of vergaat, blijft het milieuprobleem groot.

Make plastic war
Misschien komt daar in de toekomst nog een groot probleem bij. Tot nu toe had het gebruik van plastic ook zijn beperkingen omdat de kunststof niet bijzonder sterk is. In de States heeft Robert A. Florentine, een na-de-werkuren uitvinder, in zijn garage (!) echter een opzienbarende ontdekking gedaan. Hij kan namelijk goedkoop plastic maken dat in alle opzichten en in de drie dimensies tweemaal zo sterk is als staal.
De manier waarop hij dat doet is niet bijzonder ingewikkeld en behoeft geen zware investeringen voor ultramoderne machines en dergelijke. Het komt erop neer dat hij dunne draden glasfiber «inweeft» in de plastic oppervlakken. Daarvoor gebruikt hij een «weefgetouw» dat hij zelf ontworpen heeft. De plastic oppervlakken worden daarna in een harssoort gedoopt, gewoon verwarmd en gedroogd in een grote microgolfoven. Het «inweven» gaat erg snel: Florentine maakt met de beperkte middelen waarover hij beschikt tientallen meters plastic per uur!
Het witte of gele materiaal dat het gevolg is van zijn bewerking heeft een kwart van het gewicht van staal en zal ongeveer de helft kosten. Fantastisch! zul je nu misschien denken, met dit nieuwe materiaal kunnen goedkope huizen gebouwd worden, bruggen enz... Ideaal voor bijvoorbeeld ontwikkelingslanden.
Jaja, dat haal je de koekoek. De militairen hebben zich met een wellustige glimlach op deze uitvinding gestort en plannen nu het bouwen van vliegtuigen, ruimteschepen en zelfs oorlogsschepen in deze nieuwe plasticsoort.

Verleidelijk aanbod
«Ik wil nog niet veel vertellen over het aanbod dat ik gehad heb,» antwoordde Florentine op vragen van journalisten. «Ik wil ook nog niet onthullen of ik mijn patent zal verkopen of niet, maar ik kan wel zeggen dat het aanbod van het Amerikaanse leger erg verleidelijk is. En dat verwondert me niets: het potentieel van mijn plasticsoort is inderdaad fantastisch groot!»
Zeg dat wel. Het zal me een bijzonder groot genoegen doen neergeschoten te worden door een plastic «high-tech» tank die misschien zelfs plastic granaten afvuurt, in plaats van door een doodgewone normale, ordinaire stalen tank!

Bob van Laerhoven

Speciaal aanbod voor Kuifje lezers!

Van de hand van de Bob de Moor (de rechterhand van Herge, de maker van de Kuifjestrip) verschenen er vier onvergetelijke albums rond een detective.

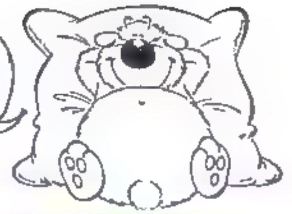
De complete serie is nu voordelig verkrijgbaar. Normaal kost u deze serie ƒ 36,20. Als Kuifjelezer kunt u ze bestellen voor slechts ƒ 19,80 door overmaking van dit bedrag op gironummer 56 29 727 van Udima-Gilze. Binnen 14 dagen ontvangt u dan de albums bij u thuis in de bus. Vergeet op uw overschrijving niet te vermelden: 'Serie Barelli'.

DOMMEL

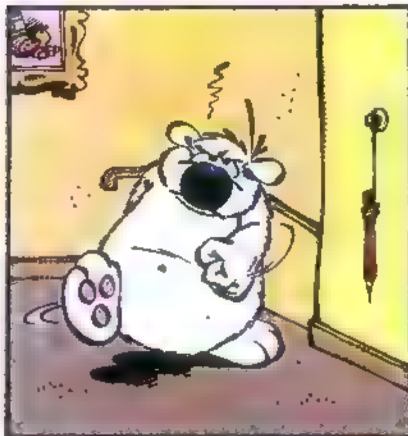
DUPA

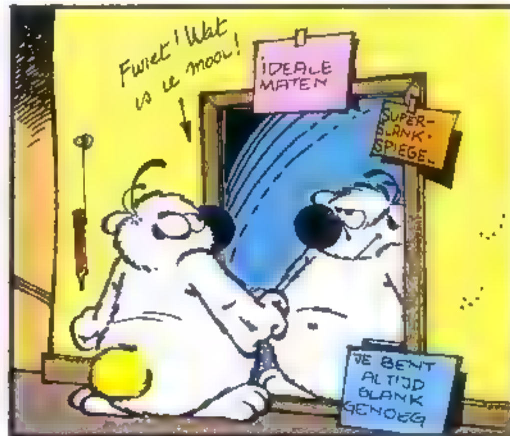
VRAAG MIJN NIEUWSTE ALBUM "ZONNIG ZORGELOOS" EEN UITSTEKENDE LACHKUUR!

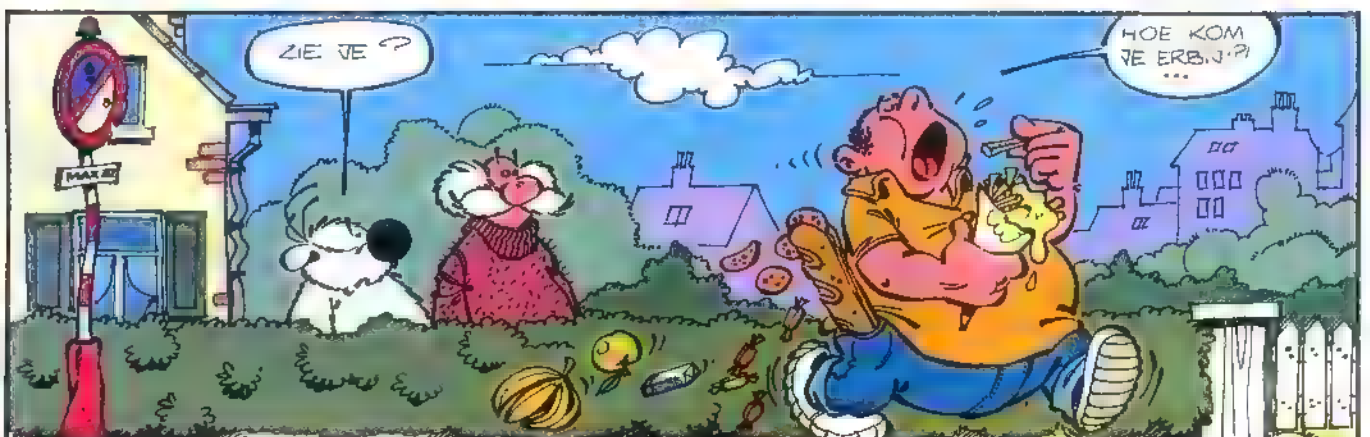

701

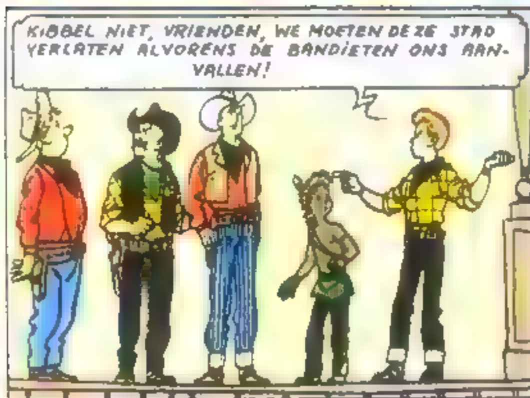
CHICK BILL

TIBET

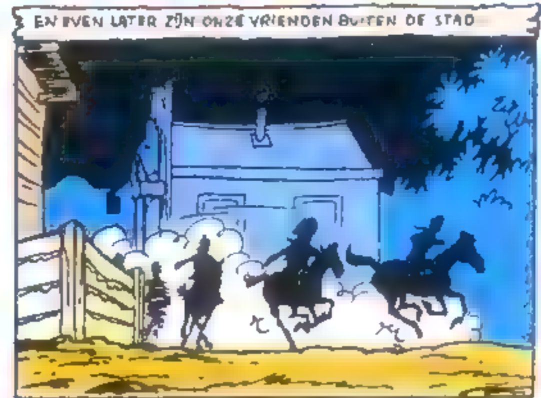

SAMENVATTING: Chick Bill ontdekt de schuilplaats van de bandieten, dank zij de hulp van de echte sheriff. Over twee dagen is er een belangrijke vergadering.

KO-KLOX-KLAN

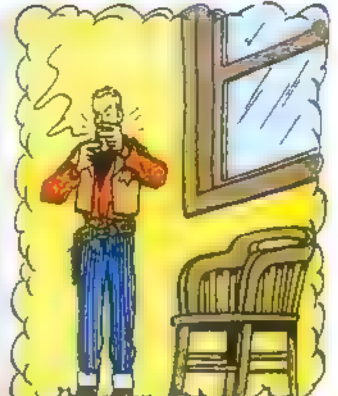

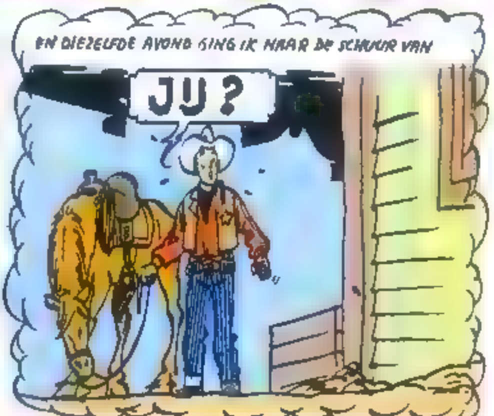

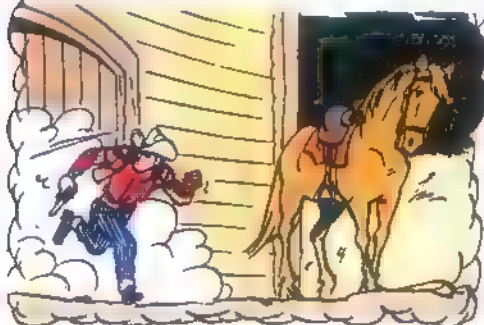

SLA OM

CHICK BILL

HET WAS ROCK O'CLOCK, DE HOUTHAKKER... HIJ ZAG ZO WIT ALS DE DOOD!
KOM VLUG BINNEN!
WAT IS ER? WAT HEB JE, VRIEND?
KOM VLUG, ZE MOGEN ONS NIET SAMEN ZIEN!
WIE ZIJN "ZE"?
DE KO-KLOX-KLAN! ALS ZE ONS SAMEN ZIEN, HEBBEN WIJ NIET LANG MEER TE LEVEN!
SEDERT ZES MAANDEN REEDS OPEREERDEN DIE BANDIETEN IN ONS STADJE EN NOG NOOIT HAD IK HUN NAAM GEHOORD!
IN HET BEGIN WEIGERDEN DE MENSEN TE BETALEN, MAAR ZE BEGREPEN VLUG DAT DE KO-KLOX-KLAN GEEN GRAPJES MAAKTE! WIE NIET BETAALDE WERD OPGELICHT! MEN ZAG DIE ARME LUI NOOIT MEER TERUG..
EN JE VERDENKT NIEMAND?
NEEN, ALS IEMAND ONTVOERD WORDT, DAN ZEGT DE FAMILIE EENVOUDIG DAT HIJ VERTROKKEN IS OM ELDERS FORTUIN TE ZOEKEN!
HET IS DUS ROCK O'CLOCK DIE HIJ DE OGEN HEEFT GEOPEND.
JE DEED ER GOED AAN TE SPREKEN, IK WIST NIET DAT ER IN DE STAD ZOVEEL MISDADEN GEBEURDEN!
NU MOET IK WEG WANT DE KO-KLOX-KLAN...
KENT GEEN GENADE!
IN DEZE STAD GEBEUREN TOCH VREEMDE DINGEN, HE SHERIFF? JAMMER DAT DE ONTHULLINGEN VAN ROCK JE VAN GEEN NUT MEER ZIJN!
WEET JE WAT JE DAT ZAL KOSTEN, ROCK?
JA, IK WEET HET... (PAS OP, SHERIFF, OP MIJN SIGNAAL GAAN WE!)
VOORUIT !!!
HIJ TROK AAN DE KOORD EN ER VIEL EEN GEWELDIGE LADING BLOEM OP DE HOOFDEN VAN DE BANDIETEN
VLUCHT! VLUCHT! KOM WEER MET VERSTERKING, IK ZAL HEN IN BEDWANG HOUDEN!

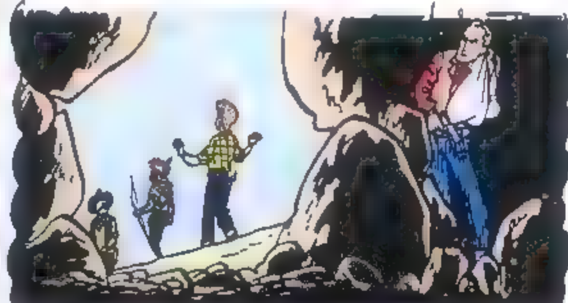

DANK ZIJ DE GROTE VERWARRING WELKE IN DE SCHUUR HEERSTE, KON IK ONTSNAPPEN...

IK BEGREEP OOK WAAROM ROCK WILDE DAT IK DE VLUCHT NAM. DOOR DIE ENKELE SCHURKEN AAN TE HOUDEN, ZOUDEN WIJ INDERDAAD NIETS GEWONNEN HEBBEN. WE STONDEN HIER IMMERS VOOR EEN GROTE EN MACHTIGE ORGANISATIE! WE MOESTEN DE KO-KLOX-KLAN IN EENS ONSCHADELIJK MAKEN.

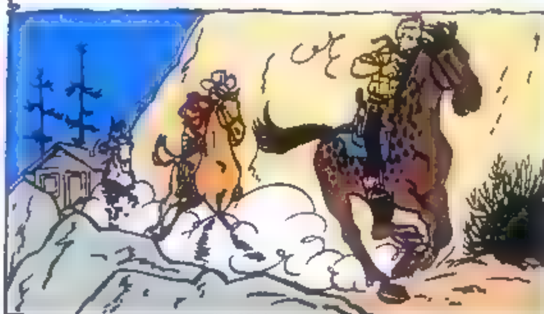

DIE SHERIFF VERTELT TOCH MOOIE VERHALEN, HE?
IDIOOT!... EN DAN, SHERIFF?

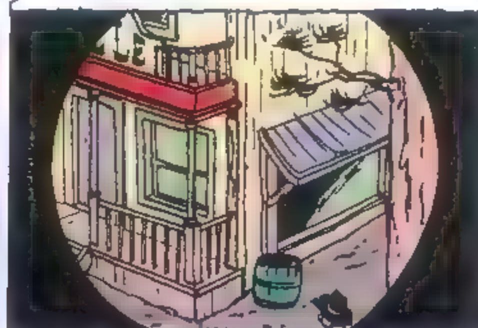

JE KENT DE REST! DRIE DAGEN ACHTERVOLGDEN ZE MIJ EN ZE KONDEN MIJ TENSLOTTE RAKEN!... ALVORENS IK VAN MIJN PAARD TUIMELDE HAD IK ECHTER EEN BRIEFJE GESCHREVEN MET DEZE WOORDEN: HULP! KO-KLOX-KLAN!

DAT BRIEFJE HEBBEN WE GEVONDEN EN WE HEBBEN JE OVERAL GEZOCHT.

JA! EN JE HEBT ME OOK BIJNA GEVONDEN MAAR OP DIT OGENBLIK WIST IK NOG NIET DAT JULLIE GEEN DEEL UITMAAKTEN VAN DE KO-KLOX-KLAN!

EN WAT GAAN WE NU DOEN?
LUISTER NAAR MIJN VOORSTEL...

EVEN NADIEN VERLATEN CHICK BILL, TOM HATT EN KLEINE POEDEL DE HUT. ZE GAAN NAAR DE VERGADERING VAN DE KO-KLOX-KLAN TE GUM-HAR-A-BICK.

DOG BULL EN KID ORDINN BLIJVEN IN DE BERGEN OM TE ZIEN WAT ER IN BIG HORSE TOWN GEBEURT.

OP DIT OGENBLIK IS ALLES STIL IN DE STAD, NIETS TE SIGNALEREN...

KID ORDINN, HOE STAAT HET MET ONS ETEN?... WEL, WAAR STEEKT DIE KEREL?...

HAAAA!

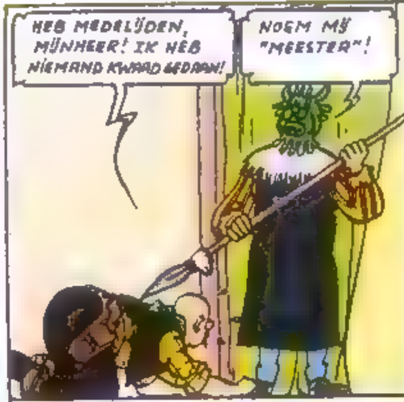
SLA OM

CHICK BILL

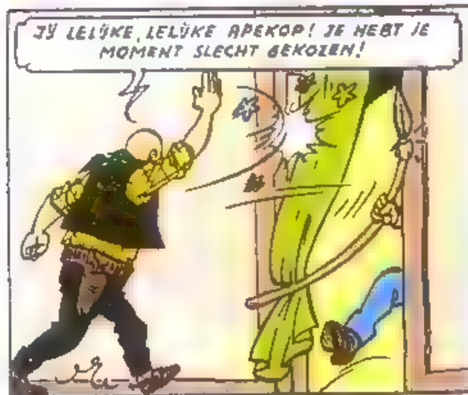
M'JN NIEUWSTE ALBUM "DE GIER VAN WOOD-CITY"

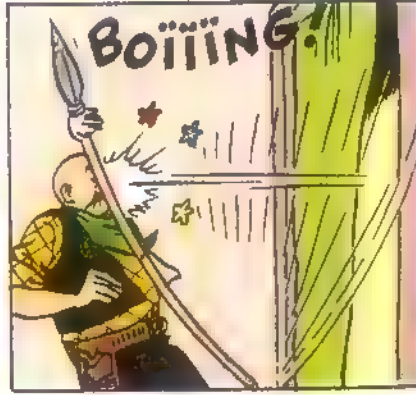

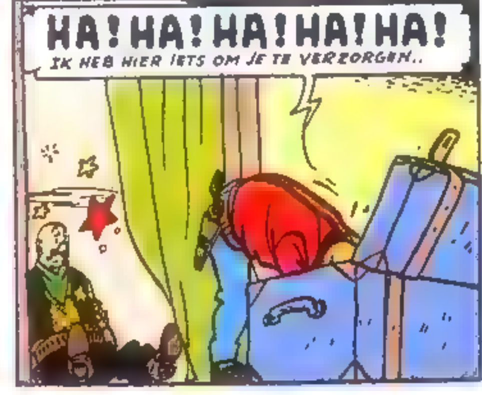

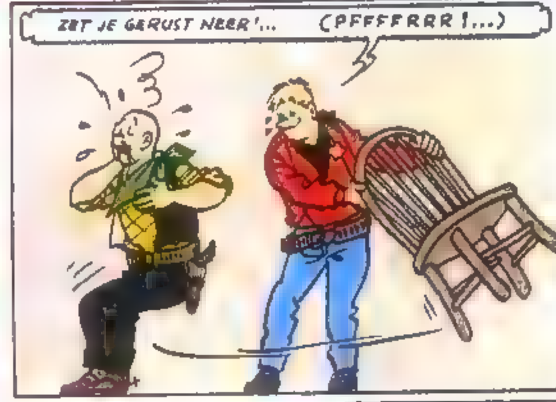

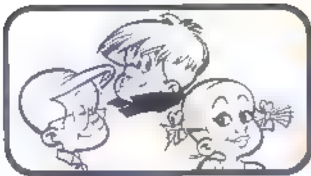

wordt vervolgd

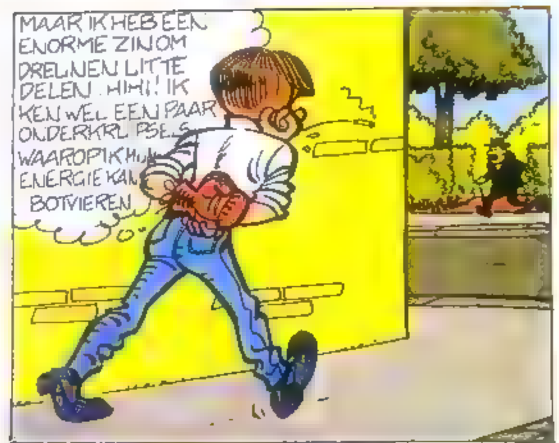

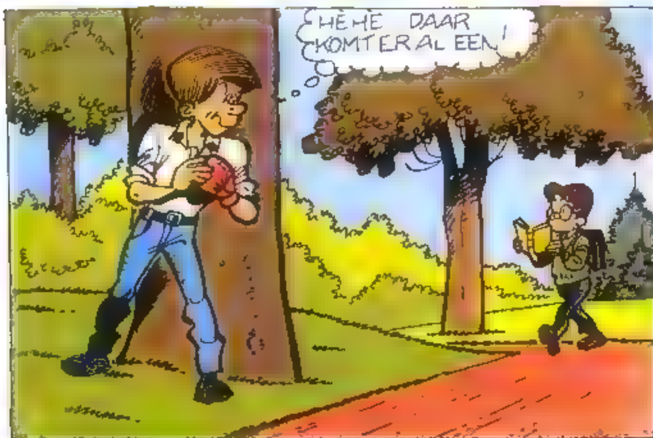
plato, friebel en guitepuit

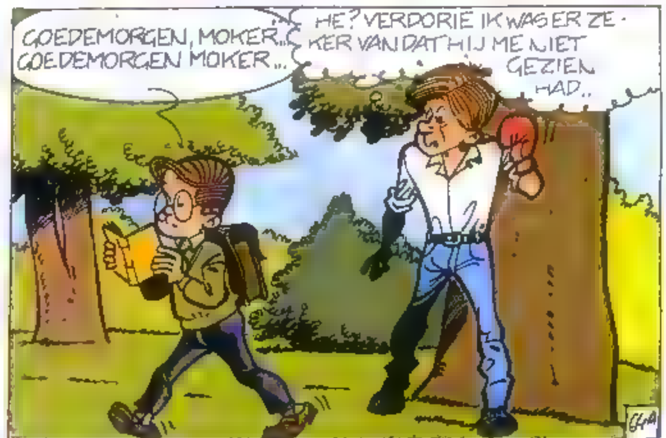
RENAUD

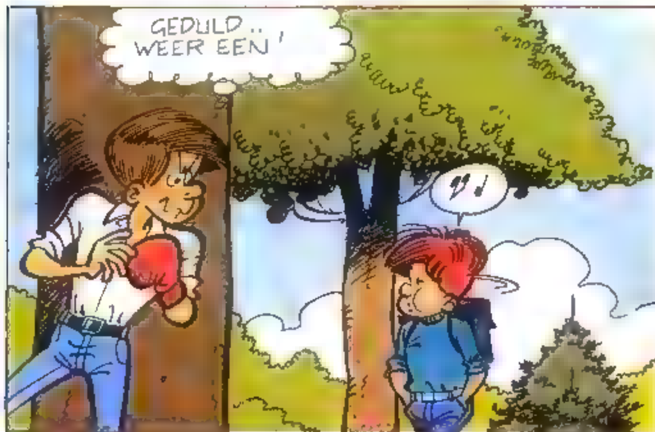

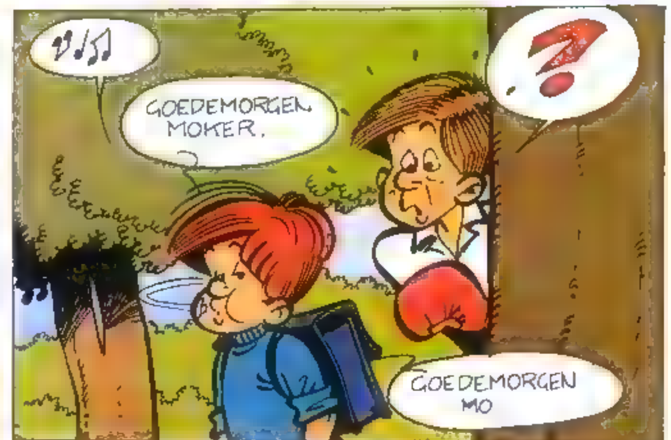

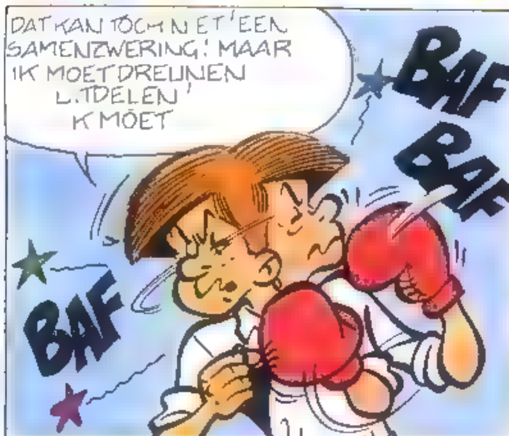

OF DE DUVEL ERMEE SPEELT

Niet iedereen is in staat het wereldrecord kauwgumballen te verbeteren met een fantastische bel van 49 cm doorsnee, zoals een meisje uit California is gelukt. Toch kwam het beroemde Vrijheidsbeeld dicht in de buurt van die mooie prestatie. Maar wat voor belang zou dat hebben gehad als Rosinski en Van Hamme, de uiterst vindingrijke scheppers van Thorgal, onze agent er niet mee in verband zouden hebben gebracht? Er moest inderdaad wel wat gebeuren om de mysterieuze en veelbewogen avonturen weer op gang te brengen! In kleverige toestand herneemt het ruimteschip van onze Venusiaan zijn dolle tocht door ruimte en tijd. Maar dat soort gedool put de brandstofvoorraad snel uit. En als je dan niet zo slim bent geweest voor een voorraadje te zorgen, dan ben je het haasje. En over hazen gesproken, daar hebben we toevallig het Willam Hazehart.

Wie kent de roemruchte William niet? Het is waar dat zijn schepper, Serge Ernst, ons meer vertrouwd heeft gemaakt met zijn wereld door zijn schitterende «Knipoogjes». De prachtige poëtische en humoristische aquare en tonen inderdaad al zijn grote talenten, maar toch weigerde Ernst zich tot dat ene genre te beperken. «Ik wilde niet de gevangene van een succes worden,» verklaarde hij laatst nog ter gelegenheid van zijn tweede Knipoogjes-album. Heel wat anderen zouden bij zo'n succes misschien op hun lauweren gaan rusten met alle kans erop in slaap te vallen. Maar hij niet. «Ik heb altijd mijn best gedaan voor afwisseling te zorgen,» zegt hij. «Daarom maakte ik de «Hut van Oom Ernst» en de avonturen van William Hazehart. Omdat ik ook de behoefte voel om verhalen te vertellen en figuren iets te laten meemaken.» In samenwerking met Dodge voor het merendeel van de scenario's begon Ernst in 1978 aan de avonturen van William Hazehart, de onhandige handlanger van de duivel, een reeks korte, humoristische verhalen met een vaak satirische inslag, waarin alle groten uit de geschiedenis hun opwachting maken. Dat is immers de bedoeling van Satan: de zielen kopen van God (niemand minder), Toulouse-Lautrec, Napoleon, Beethoven, Hanniba, Nostradamus, Roodkapje... en vandaag onze agent!

Sinds bijna een jaar heeft Serge Ernst zijn geboorteland België verlaten om zich te vestigen in het gehucht Lauräet (14 inwoners) in Gascogne. «Daar neemt men nog de tijd om te leven,» zegt hij. «Ik vind dat je nooit teveel haast moet hebben. Voor mij is tekenen een hobby gebleven, al is het ook mijn beroep.» En zo gaat hij dus heel rustig, met Zuidfrans ritme, zijn gang.

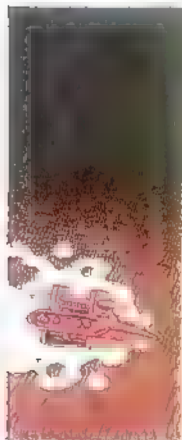

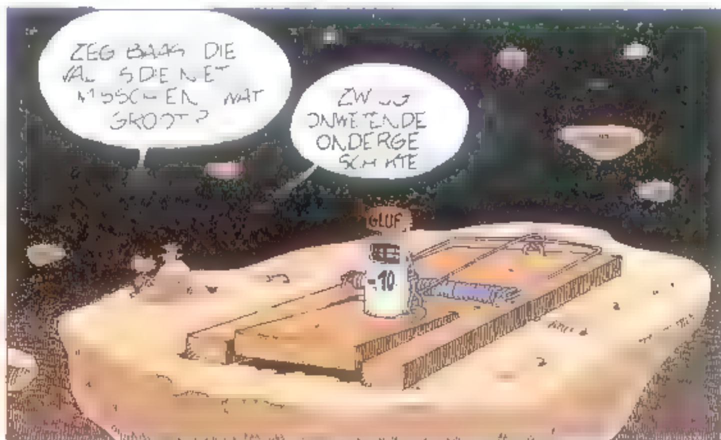
WILLIAM HAZEHART

ERNST

DE GEHEIMZINNIGE, HEROÏSCHE BELEVENISSEN VAN DE RUIMTE-AGENT

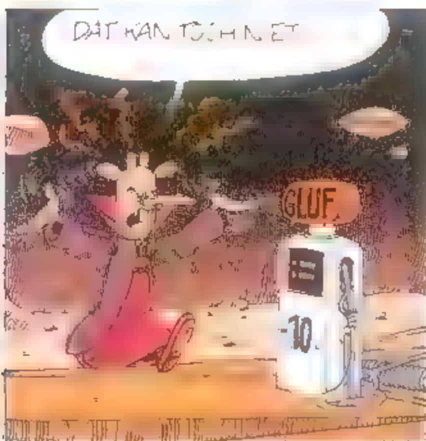

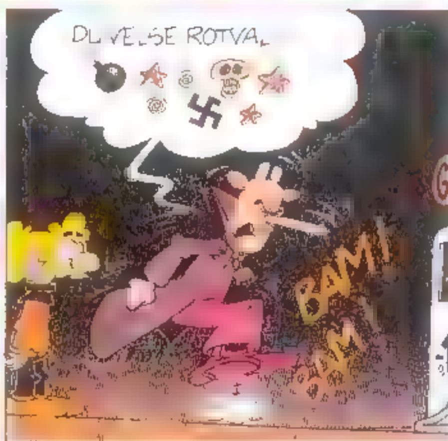

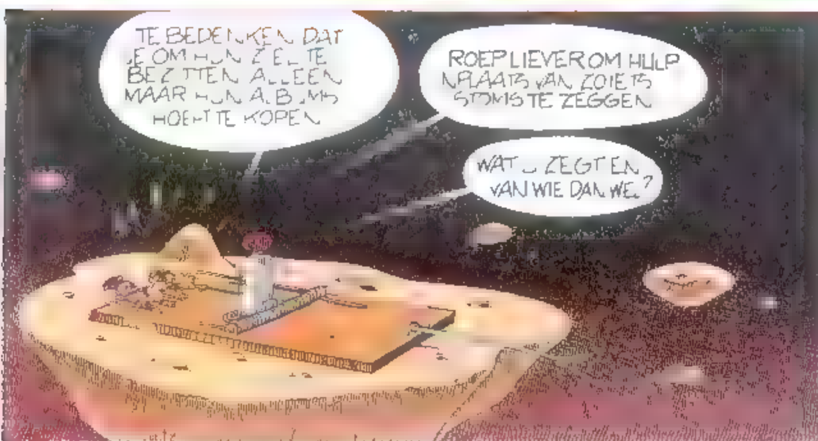

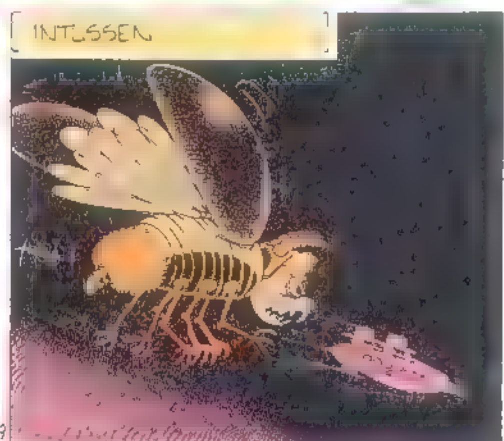

wordt vervolgd

MOVING VIOLATION

In de lijn van «Porky» en «Police Academy» weer een waanzinnige, doldwaze, ongelooflijk-maar-ware filmcomedie. Het is misschien van-dik-hout-zaagtmen-planken-humor in het genre van taartensmijterij, maar toch leuk, doldriest en onweerstaanbaar. Moving Violations buigt zich ditmaal over het probleem van het rijbewijs dat in de V.S., net als bij ons, kandidaten nachtmerries bezorgt. Heel wat voetgangers ook overigens... Pas op voor laagvliegende auto's, hier zijn ze ...

Ga deze film vooral niet zien als je rijlessen neemt. Niet iedereen heeft het talent om een super-coureur te worden als Jacky Ickx of Alain Prost! Er zijn er genoeg die keer op keer het papiertje geweigerd zien... die eeuwige kandidaten worden een beetje beschouwd als het uitschot van het chauffeurswezen.

In de V.S. wordt er niet gespot met de verkeersregels en in «Moving Violations» volgen we de wanhopige pogingen van een stel gezakten om hun onmisbare rijbewijs te pakken te krijgen. Er moet bij gezegd worden dat ze weinig kans maken. Ze vallen in de klauwen van een bijzonder sadistische instructeur die van plan is zijn leerlingen eens stevig aan te pakken

De zaken worden ingewikkelder als je weet dat de assistente smoorverliefd wordt op de instructeur, terwijl ze voordien alleen oog had voor fors uitgevallen Harley Davidsons. Dan is er mevrouw de rechter Henderson, die probeert de sympathie van onze instructeur te winnen om vierkant onze eeuwige kandidaten hun rijbewijs te weigeren. Natuurlijk leidt deze situatie tot onwaarschijnlijk verwisselingen en dwaze toestanden, die tenslotte uitmonden in een gigantische achtervolging (in auto's vanzelfsprekend), waardoor het verkeer lam komt te liggen en er een paniek ontstaat die een waardige apotheose vormt van deze waterval van grollen... «Moving Violations» is geen meesterwerk van filmkunst, maar een lekkere film, waar je je kostelijk bij amuseert, en iets anders hebben de producers van andere successen als Police Academy niet bedoeld. Opnieuw een mooie verzameling stuntelaars bij elkaar, die tegen wil en dank de onwaarschijnlijke toestanden veroorzaken. Je valt echt van je stoel van het lachen bij de heldendaden aan het stuur van Mrs. Loretta Houk, die zo kippig is als een mol, de vrouwelijke versie van Mister Magoo en een waar publiek gevaar, dat nog geen wagen van de achterkant van een Boeing kan onderscheiden!

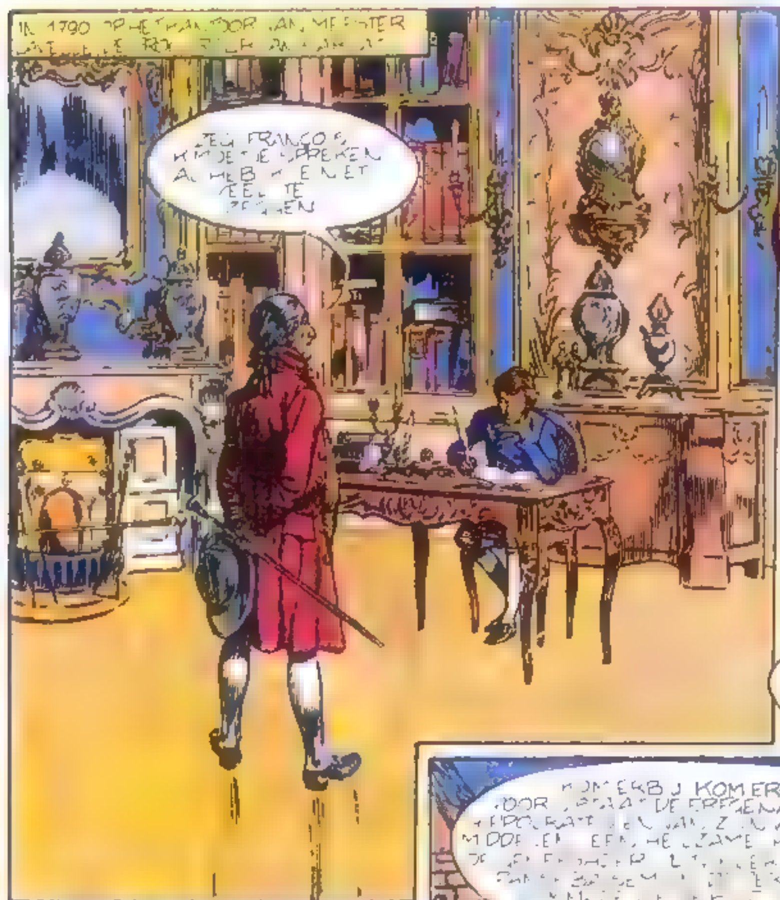
Een paar grote namen treffen we aan achter al die sukkelaars, waaronder James Keach (de broer van Stacy - Mike Hammer — Keach) en de onvergetelijke hoofdrolspeler in MASH, Sally Kellerman. Een must voor doorgewinterde rijders en niet minder voor alle anderen!

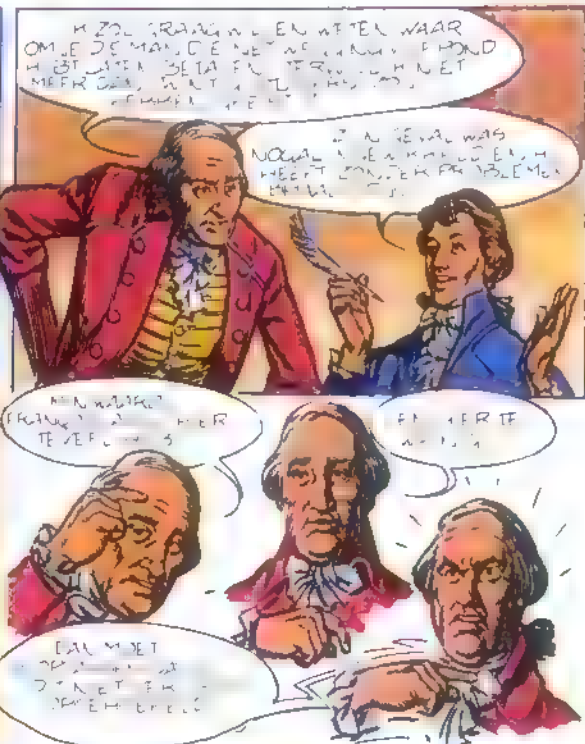
Danny Nul

TECHNISCHE KAART
Uitgebracht door 20th Century Fox
Regie: Neal Israel
Scenario: Neal Israel en Pat Proft
Muziek: Ralph Burns
Spelers: John Murray
Jennifer Tilly
James Keach
Sally Kellerman

EEN DUEL VAN 19 JAAR

L & F FUNCKEN

SLA OM

DAN OPEENS...
OH... PARDON MENEER

WAT? EEN HUZAAR VAN DE KONING OMVER-DUWEN?

LAAT MIJN SCHOUDER LOS LOMPERIK!

MIJN SABEL ZAL JE EENS EEN LESJE LEREN, MELKMUIL!

EN GARDE MENEER DE VECHTJAS

JE HEBT EROM GEVRAAGD KEREL

WAS ER GETUIGE VAN

EXTRA LANG VERHAAL

ZIJN EIGEN SCHULD! MAAR NU HEB IK EEN LEGE PLAATS IN MIJN ESKADRON WIL JIJ DIE?

EH, HEEL GRAAG LUITENANT!

EN ZO KOMT FRANÇOIS IN DE HOOFDSTAD.

LEKKER FRIS! WIE WIL WAT DRINKEN? DROPWATER

NOG MAAR NET IN DE HOOFDSTAD EN MIDDEN IN DE REVOLUTIONAIRE OPWINDING

JE REPUTATIE IS AL VOORUIT GESNELD. ER IS EEN PLAATS VOOR JE GEREGELD BIJ DE KONINKLIJKE GARDE, EEN ELITEKORPS

BEDANKT NEEF ARISTIDE

Kracht

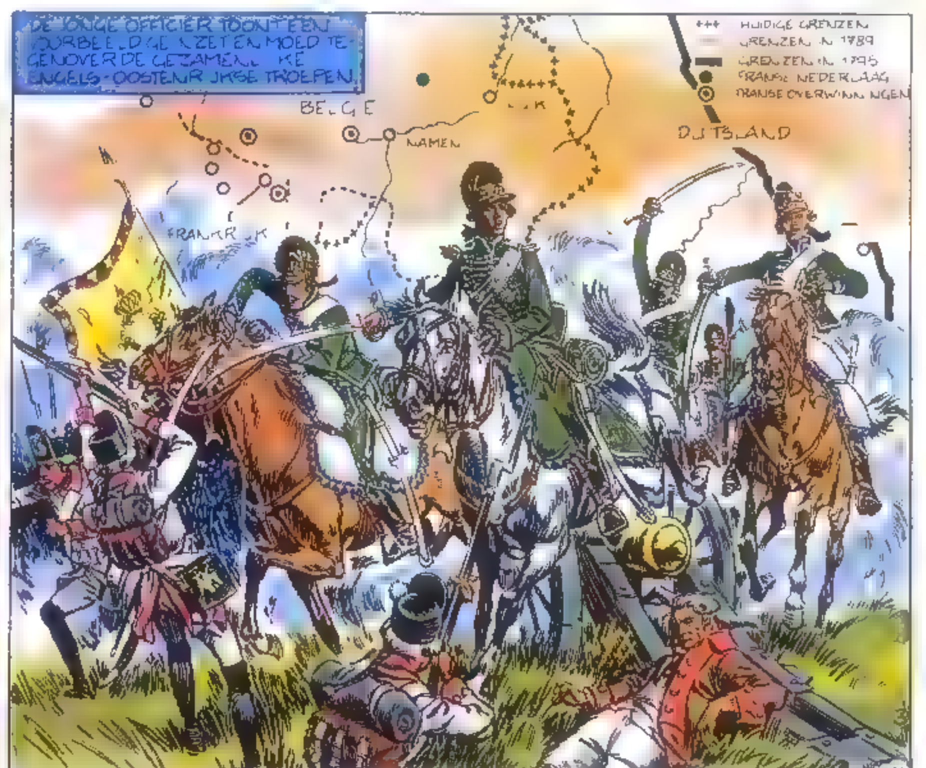
Waarheid

recht

VAN 1790 TOT 1793 MAAKT FRANÇOIS DE DRAMATISCHE GEBEURTENISSEN VAN DE REVOLUTIE MEE. VAN OVERTUIGD ROYALIST WORDT HIJ EEN FANATIEKE JAKOBIJN EN ..

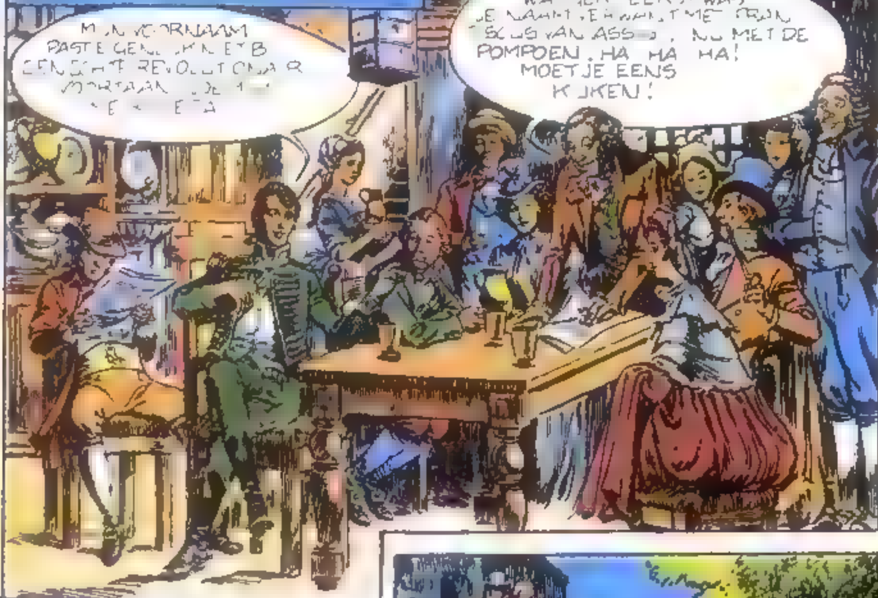
IS IN 1793 IN SAVOIE ALS LUITENANT BIJ DE DRAGONDERS. OP ZIJN 20STE IS ZIJN NAAM ALS GEDUCHTE SCHERMER WIJD EN ZIJD VERSPREID.

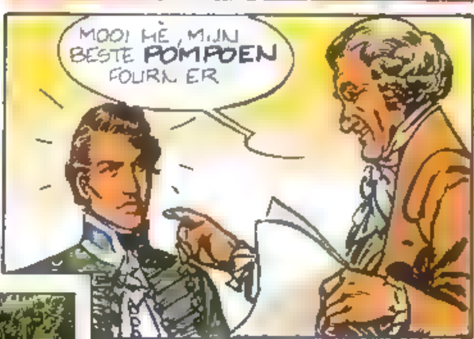

SLA OM

EEN DUEL VAN 19 JAAR

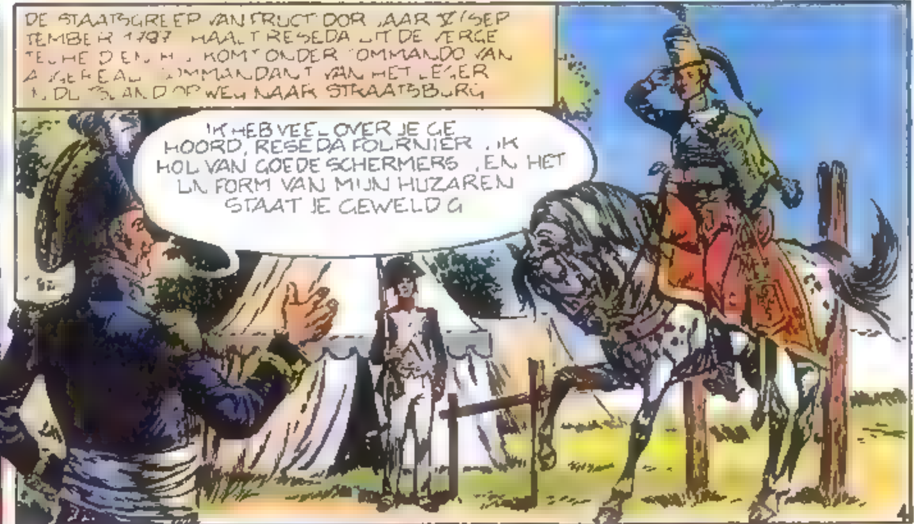

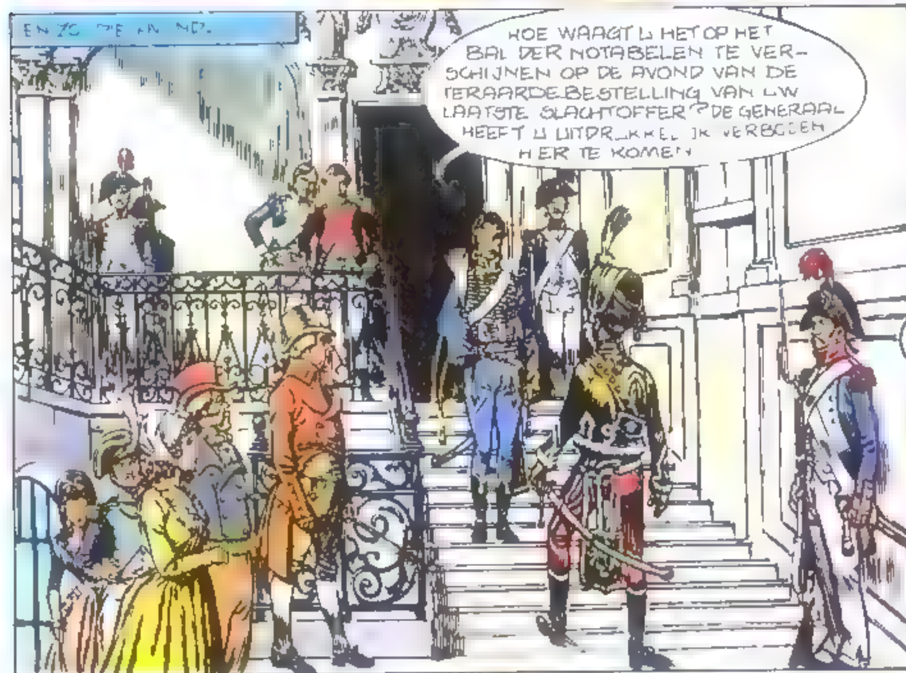
NAUWELIJKS AANGEKOMEN VEROORZAAKT DE ONSTUIMIGE OFFICIER INCIDENTEN EN AL GAUW SPREEKT DE BEVOLKING OVER NIETS ANDERS DAN DE GEDUCHTE JONGE SCHERMER
PAST U OP MENEER HIJ IS EEN GEVAARLIJK TEGENSTANDER
MIJ MAAKT HIJ NIET BANG.
MAAR BINNEN ENKELE SECONDEN
DE VOLGENDE KEER ZAL IK U NIET MEER ONTZIEN WEEST U GEWAARSCHUWD!
OP EEN AVOND IN EEN VAN DE GERENOMMEERDSTE SALONS.
NEEM ME NIET KWALIJK MENEER MAAR IK GELOOF DAT U MIJN VERLOOFDE LASTIG VALT
INTEGENDEEL U VALT MIJ LASTIG STUUR UW SECONDANTEN MAAR JONGEMAN EN KIES UW WAPEN...
HET IS EEN VRESELIJKE TEGENSTANDER, FRANZ! LAAT JE NIET MEESLEPEN IN EEN ZELFMOORD-DUEL!
IK HEB HET PISTOOL GEKOZEN ONNODIG AAN TE DRINGEN!
EN DE VOLGENDE MORGEN VROEG
IK WAARSCHUW U, JONGEMAN. IK BEN DE BESTE PISTOOLSCHUTTER VAN HET HELE LEGER!
OPSCHEPPER KOM AAN GA UW GANG

SLA OM

EEN DUEL VAN 19 JAAR

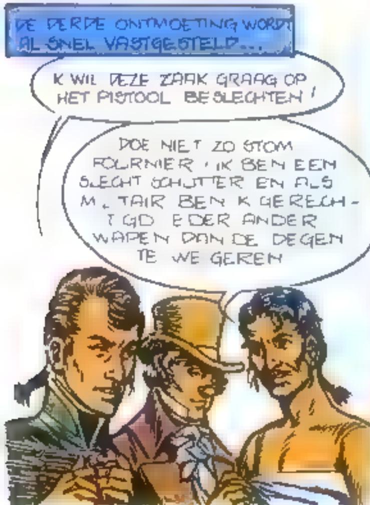

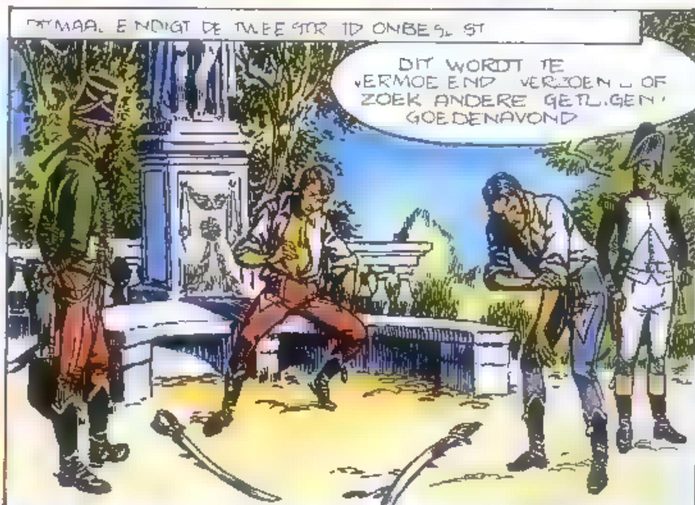

EXTRA LANG VERHAAL

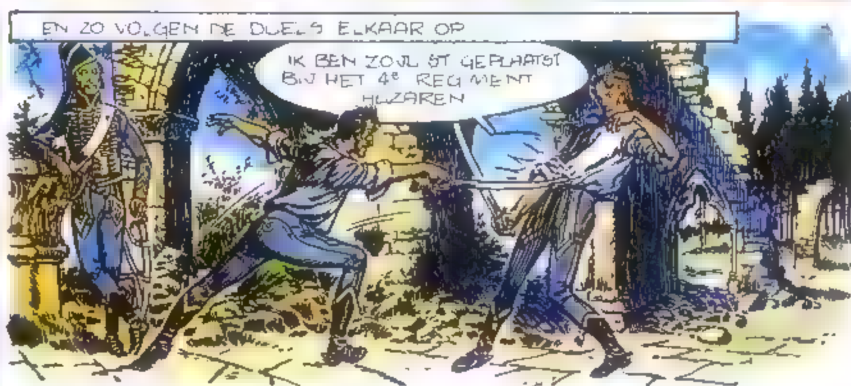

SLA OM

HET GOUDEN TIJDPERK VAN HET DUEL

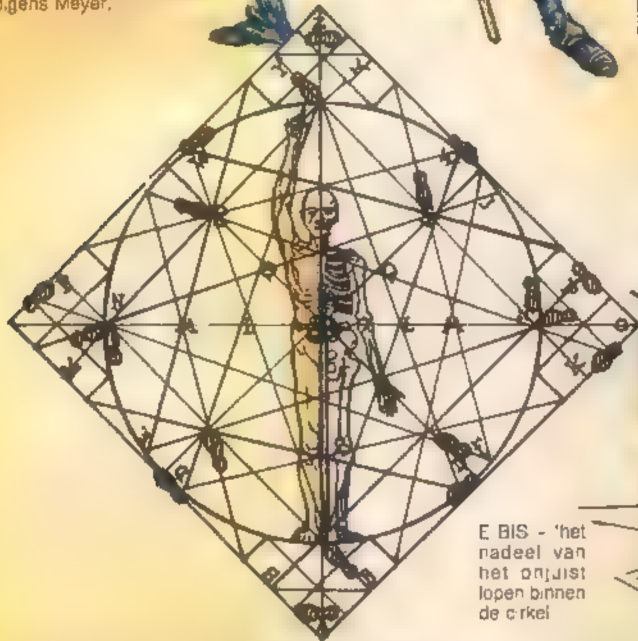
Gouden EEUW? Ja...maar dan wel voor de schrijvers en uitgevers van de scherm-boeken... want die hadden alleen in Frankrijk al 40.000 doden op hun geweten in 182 jaar.

A - DUITSLAND 1570 — Postuur met 'linkerhand volgens Meyer.

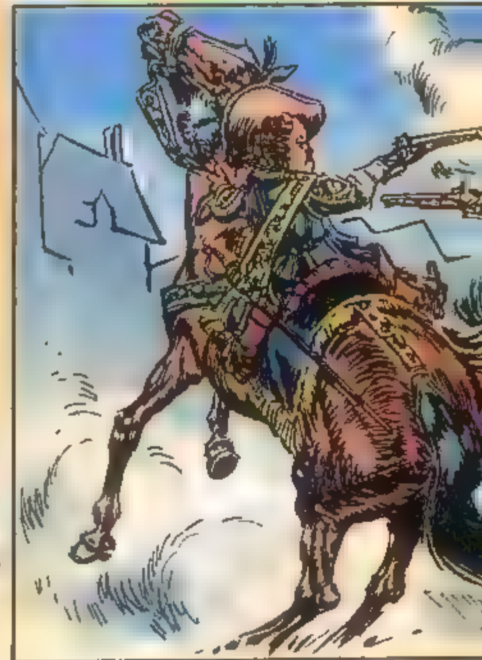

I - HET BEROEMDSTE DUEL
Nieuweling en Deskundige
In 1547 versloeg Jarnac de kampioen des konings, een uitmuntend schermer, dankzij een geheime stoot die hij gekocht had van een Italiaans meester. Sindsdien is de coup de Jarnac in Frankrijk spreekwoordelijk.

E BIS - 'het nadeel van het onjuist lopen binnen de cirkel

E - HOLLAND 1630 — Thibaust d'Anvers schreef 'L Académie de l Epée , een schitterend boek gedrukt door Elsevier te Leiden. De 'MYSTERIEUZE CIRKEL' mag dan nog zo wetenschappelijk ogen met zijn wiskundige theorieën, het was een volledig onbruikbaar, kunstmatig en dodelijk gevaarlijk systeem.

J - HET UITZONDERLIJKSTE DUEL
De dwerg en de reus
n 1644 doodde Jeffery Hudson, de dwerg van de koningin van E... ...ang, de man die hem beledigd had in een duel te paard met he...

G - FRANKRIJK 1766 — In zijn 'Art des Armes' toont Danet ons het Franse postuur naast het Spaanse (A), Italiaanse (B) en Duitse (C). De drie figuren laten zien hoelang het oude pareren met de linkerhand in zwang bleef.

C - FRANKRIJK 1573 — de 'Démarches' van Saint Didier doceerden een weinig wetenschappelijk maar heel gevaarlijk sport schermen door middel van genummerde voetstappen. Hier 'het in positie en bij de eerste slag van de 'quadrange'

D - ITALIE 1610 In zijn 'Grote Spiegel van de Schermkunst' demonstreert Capo Ferro de ongelooflijke reikwijdte van zijn 'botta lunga' door middel van een reeks lijnen die de positie van de bewegingen voor en na de stoot aanduiden

B - DUITSLAND 1570 Meyer, een leerling van de Italiaan Marozzo, instrueert zo over de 'punta sopramano'. De voetafdruk geeft de oorspronkelijke positie van de rechtervoet aan

F - ITALIE 1640 - Als vele anderen beval Alfieri het gebruik van de mantel aan.

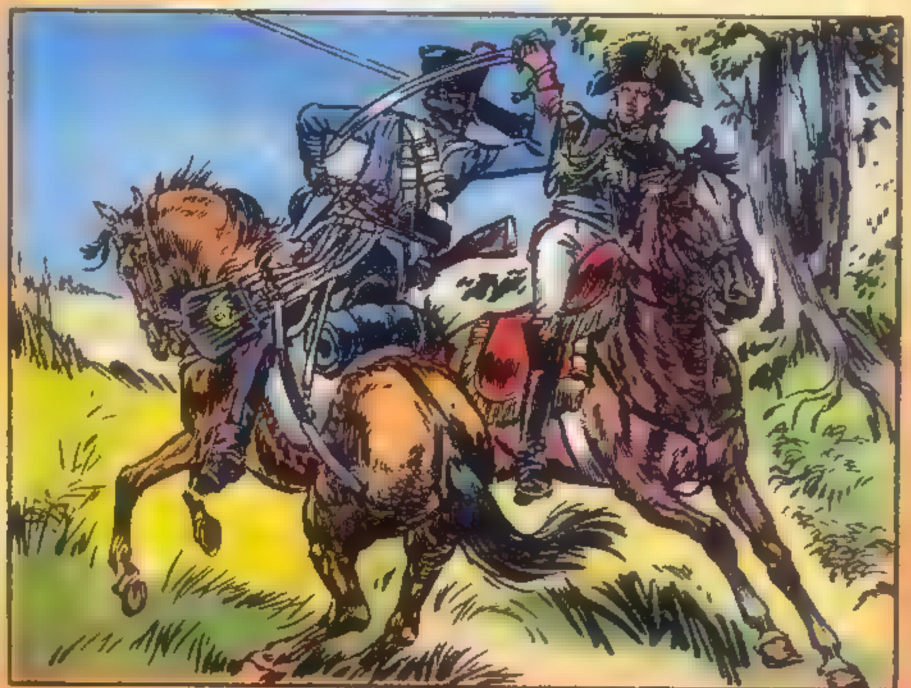
G. Frankrijk 1666 — «En garde» volgens de «Maître d'Armes» van Liancourt. Deze methode blijft in voege tot het einde van de 17de eeuw, zowel in Frankrijk als in Engeland

van Engeland, 46 cm
et het pistol

K - HET MEEST ONVOORZIENE DUEL
De Prins en de gewone jongen

In 1806 kwam de ongedisciplineerde prins Ludwig-Ferdinand van Pruisen die zich op de grootste gevechten verheugde, onvoorzien in een tweegevecht terecht, waar zijn aristokratisch sabel het moest afleggen tegen een dodelijke trap van een 21-jarige Franse huzaar, Jean-Baptiste Guindey.

EEN DUEL VAN 19 JAAR

IN 1798 ZIT FOURNIER HET MILITAIR TRIBUNAAL IN MARSEILLE VOOR

DE PLAATS VAN COMMANDANT VAN HET 12e HUZAREN IS VACANT. WAAROM WAAG JIJ NIET EEN KANS?

PFFF... HET DIRECTOIRE DAT ME HIER HEEFT GESTEEN [illegible] ME MIJN VERDIENSTEN ZET MIJ KENNEN. IK LEVER OP EEN BUREAUSTOEL DAN OP EEN PAARD.

EN WELDRA

IN DRAF NAAR HET EXERCITIETERREIN JONGENS

MAAR EEN PAAR DAGEN LATER VERSCHIJNT IN HET 12e REGIMENT HUZAREN EEN NIEUWE, ZWIERIGE OFFICIER.

HEI DAAR HUZAAR, ZADEL HET BESTE PAARD VAN STAL VOOR ME

TOT UW ORDERS... EH... KOLONEL

GENERAAL, STA ME TOE DAT STELLETJE ONDER HANDEN TE NEMEN

GA UW GANG. IK WORDT DOODMOE VAN ZE!

EN KORT DAARNA

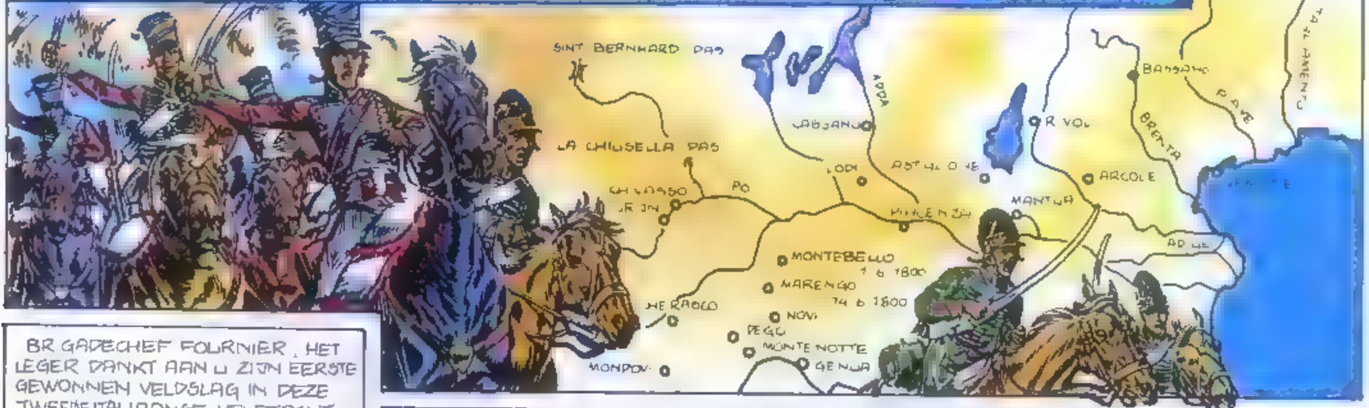
HET IS FANTASTISCH, BESTE KEREL. ZE ZIJN TOTAAL ONHERKENBAAR!

KOLONEL FOURNIER STAAT TOT UW DIENST, GENERAAL... EN ZOU DAT GRAAG BLIJVEN

FOURNIER?? DE BEROEMDE FOURNIER?? MAAR IK DACHT DAT HIJ IN MARSEILLE ZAT

PLAATS HEM BIJ ONS, GENERAAL! WIJ WILLEN FOURNIER!

IN 1800 VORMEN DE HUZAREN VAN FOURNIER TEZAMEN MET HET 21e REGIMENT [illegible] DE [illegible] CAVALERIE VAN DE ACHTERHOEDE VAN HET [illegible]

OPNIEUW ONDERSCHEIDT FOURNIER ZICH EN NEEMT MET ZIJN CAVALERISTEN EEN DERDE VAN DE 1000 OOSTENRIJKERS GEVANGEN DIE HEM BIJ CHÂTILLON PROBEREN TEGEN TE HOUDEN. DAN VOLGT DE SLAG VAN LA CHIUSELLA EN DE INTOCHT IN CHIVASSO.
SINT BERNHARD PAS
LA CHIUSELLA PAS
CHIVASSO
PO
ADDA
LODI
MANTUA
ARCOLE
BASSANO
BRENTA
PIAVE
MONTEBELLO 9 6 1800
MARENGO 14 6 1800
NOVI
DEGO
MONTENOTTE
GENUA
MONDOVI

BRIGADECHEF FOURNIER, HET LEGER DANKT AAN U ZIJN EERSTE GEWONNEN VELDSLAG IN DEZE TWEEDE ITALIAANSE VELDTOCHT. IK REKEN OP U EN UW FIERE CAVALERISTEN OM DE TROTS VAN DE OOSTENRIJKSE RUITERIJ TE BREKEN TIJDENS DE KOMENDE SLAG!
REKEN OP ONS, EERSTE CONSUL BONAPARTE!

MAAR DE EMOTIONELE MILITAIR BEDERFT ALLES DIEZELFDE AVOND, ALS HIJ BONAPARTE, WIENS AMBITIES HIJ VOORVOELT, BELEDIGT.
NEEMT U ME NIET KWALIJK DAT IK U TEGENSPREEK, MAAR IEDEREEN WEET DAT HET VERVAL VAN ROME BEGON TOEN DE REPUBLIEK VERVANGEN WERD DOOR HET KEIZERRIJK!
ZWIJG, FOURNIER! JE LIJKT WEL EEN SNOTNEUS ZO VAN HET LYCEUM! ZOALS IK DUS ZEI.

HOE WAAGDE JE DAT, RESÉDA! DIT KOST JE DE KOP!
HET IS STERKER DAN MEZELF. IK LAAT ME NIET DOOR DIE ARROGANTE CORSICAAN MET ZIJN AFSCHUWELIJKE ACCENT KOEJONEREN!

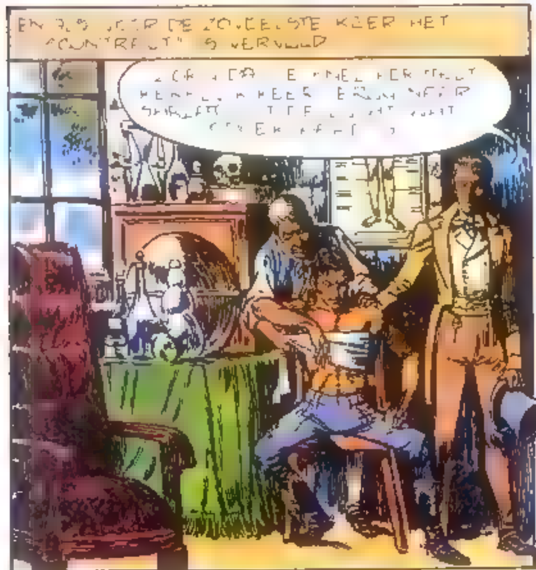

OP 14 JUNI 1800, MARENGO. DOET RESÉDA DE KANSEN VAN DE SLAG KEREN DOOR DE OOSTENRIJKSE CAVALERIE UITEEN TE SLAAN. EN LATER, BIJ
TEGEN EEN OVERMACHT VAN EEN TEGEN TIEN. ZE DE KAART HIERBOVEN.

SLA OM

VERBITTERD SLUIT FOURNIER ZICH
AAN BIJ DE SAMENZWERING OM DE
CONSUL VOOR HET LEVEN, BONAPARTE
TE VERDRIJVEN MAAR

EN EEN PAAR WEKEN LATER

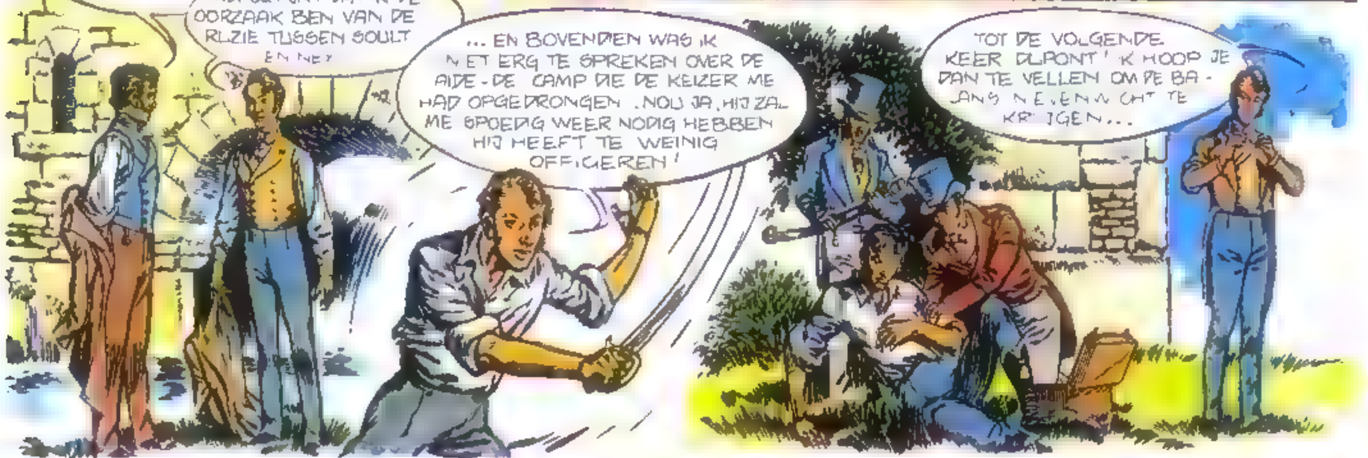

1805 BONAPARTE INMIDDELS KEIZER NAPOLEON GEEFT DE
ONSTUIMIGE DUELLIST EEN KANS
EN HIJ GAAT AAN BOORD VAN HET ESKADER
BINNENVALLEN
EN DE FRANS-SPAANSE VLOOT WORDT IN

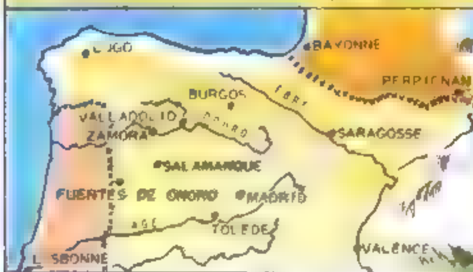

ALS ADJUDANT-COMMANDANT
ONDERSCHEIDT FOURNIER ZICH BIJ
EN OP 14 JUNI 1807...
BREMEN
WARSCHAU

EXTRA LANG VERHAAL

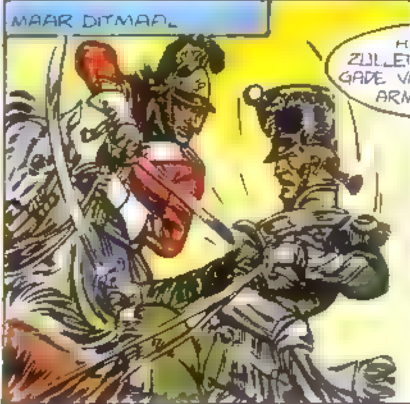

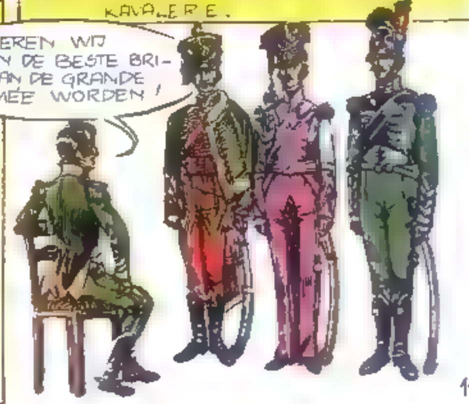

SLA OM

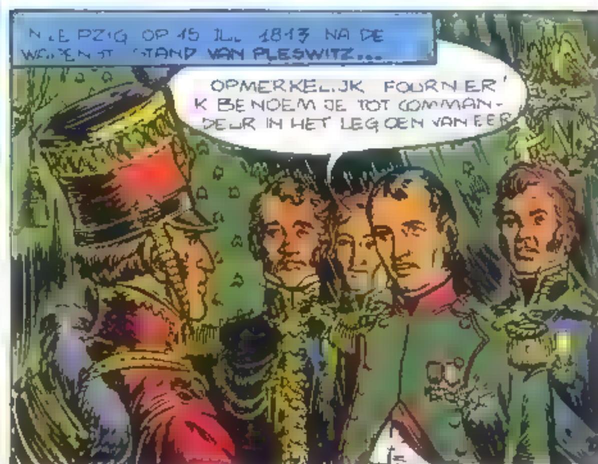
EEN DUEL VAN 19 JAAR

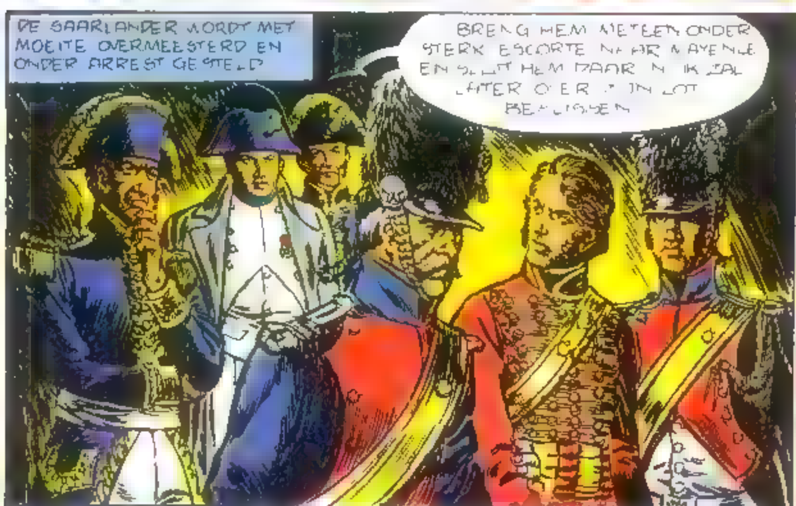

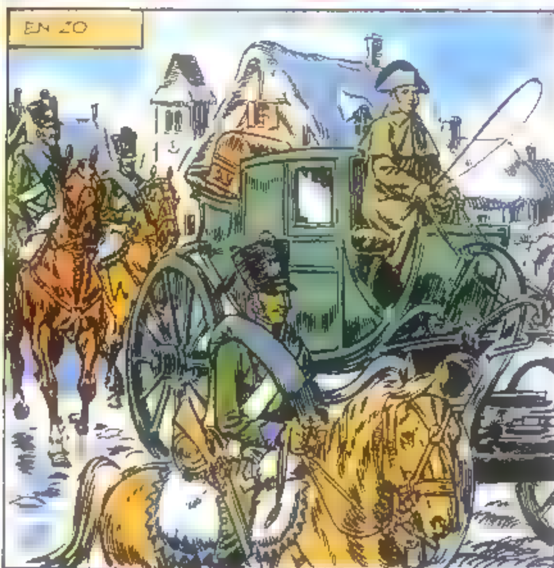

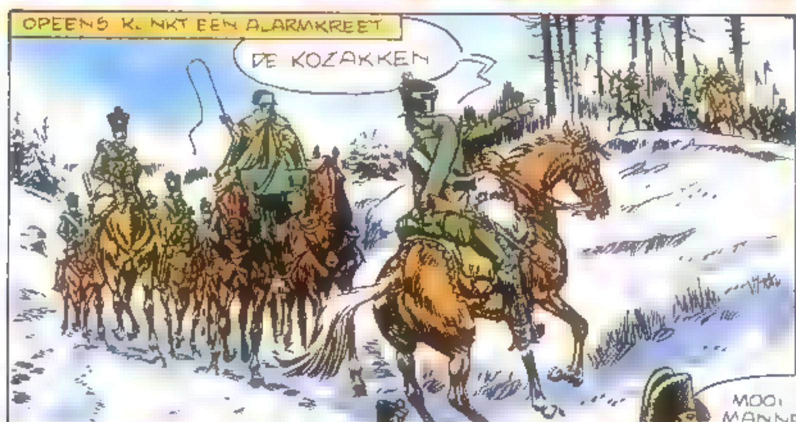

MAAR EEN PAAR MAANDEN LATER, IN EISENACH
HEREN, DIT ZIJN DE GROTE LIJNEN VAN DE VELDTOCHT WAARMEE WIJ ZULLEN ZEGEVIEREN OVER DE STRIJDKRACHTEN VAN DE 6e KOALITIE. OPMERKINGEN?
IK ZEG U, SIRE, DAT DIT DE ONDERGANG WORDT VAN U EN ONS ALLEN

BRUTALE HOND

DE SAARLANDER WORDT MET MOEITE OVERMEESTERD EN ONDER ARREST GESTELD
BRENG HEM METEEN ONDER STERK ESCORTE NAAR MAYENCE EN SLUIT HEM DAAR IN. IK ZAL LATER OVER ZIJN LOT BESLISSEN

EN ZO

OPEENS KLINKT EEN ALARMKREET
DE KOZAKKEN

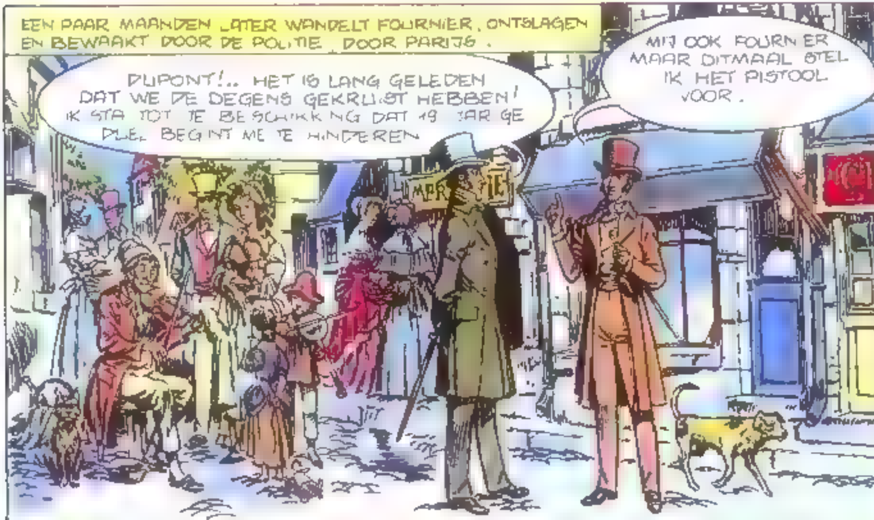

ALS EEN DUIVEL SPRINGT DE GEVANGENE UIT DE KOETS ..

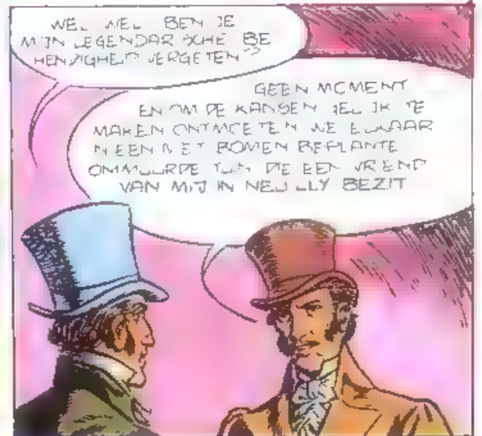

EN WELDRA
MOOI WERK MANNEN. WE KUNNEN WEER VERDER.

SLA OM

EEN DUEL VAN 19 JAAR

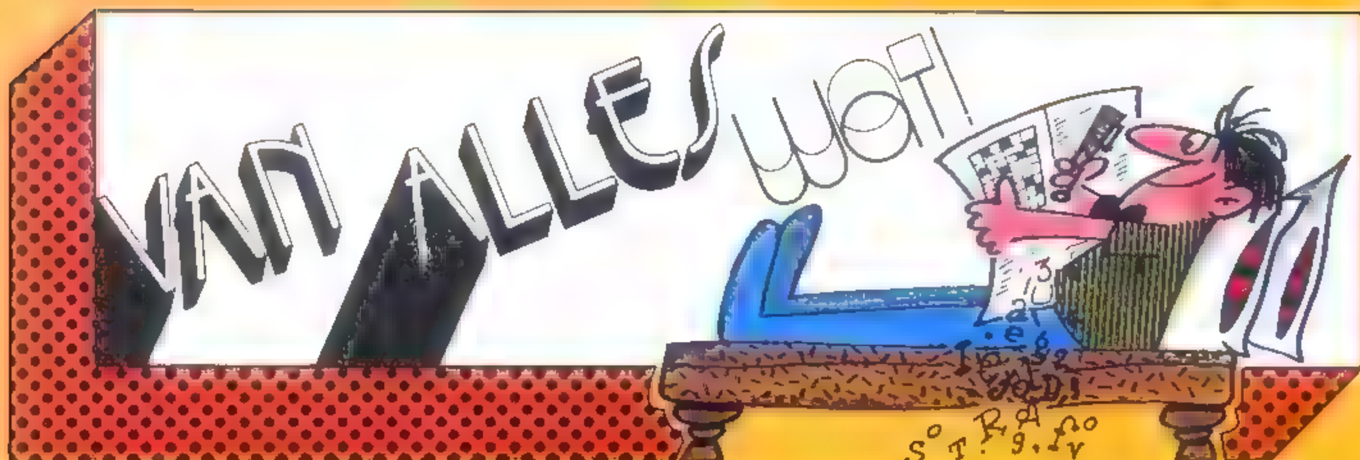

EN ZO EINDIGDE EEN DUEL DAT IN 1794 BEGONNEN WAS
TOEN NAPOLEON VERDWENEN WAS BENOEMDE KONING LODEWIJK XVIII FOURNIER TOT RIDDER IN DE ORDE VAN SAINT LOUIS (1814) TOT INSPECTEUR GENERAAL VAN DE KAVALERIE (1816) EN TENSLOTTE TOT BARON FOURNIER SARLOVÈZE (1819)
EVEN ONVERBETERLIJK ALS ONBEREKENBAAR VIEL HIJ ECHTER IN 1820 IN ONGENADE. KWAM ONDER KONING CHARLES X WEER IN DE GUNST EN STIERF HEEL PROZAÏSCH IN ZIJN BED ZEVEN JAAR LATER, 54 JAAR OUD

Enkele Huzarenuniformen

ORCHESTRAL MANŒUVRES IN THE DARK

CRUSH

VIRGIN 207 207

Een huwelijksfeest is het volksvermaak op zijn dekadentste hoogtepunt. Enkel geevenaard door de Pleebak-show. Een huwelijksfeest: de restjes filet américain en wakke broodjes tussen de tanden, de vermenigvuldigingsdans, oom Rik die met zijn belachelijke stuiptrekkingen de jeugd wil bewijzen dat ook hij kan rocken, de hucklebuck, vrouwen die met vrouwen walsen, la bamba, de nietsontziende opgeklopte vrolijkheid. O.M.D.... O.M.D.? Orchestral Manœuvres in the Dark is ingeburgerd bij de massa. Oma speelt na Edith Piaf en Peter Alexander **Joan of Arc** op haar portable pick up. **Locomotion** werd opgenomen in de lange rij salamanders. Ver verwijderd is O.M.D. van de beginperiode in de schaduw van Cabaret Voltaire en Joy Division bij het platenlabel Factory, vergeten is de eksperimentele misrekening **Dazzle Ships**, Paul Humphreys en Andrew McCluskey maken populaire muziek. Dat deden ze vorig jaar met hun LP **Junk Culture**, dat doen ze nu met **Crush**.

Zolang dat niet in goedkope kommercie vervalt, zolang inventiviteit primeert, geen bezwaar. The Beatles zijn trouwens het gestorven voorbeeld par excellence. Maar met **Crush** zit O.M.D. in een sukkelstraatje (hoe tekenend hoezen de inhoud wel kunnen verraden). Er vloeien enkel gemeenplaatsen uit de pen, er stroomt geen spanning meer door de nummers. De put staat leeg en is diep. Er werd te veel gerekend op de Fairlight Computer. Die redt de single **So In Love** en **88 Seconds in Greensboro**, maar verminkt de rest. Slechts **La Femme Accident,** al is het een aardigheidje met geprogrammeerde pizzicatovioolen, en **The Lights are Going Out,** met zagerige charme, handhaven zich als komposities.

Humphreys en McCluskey weten hoe een «catchy» song in elkaar steekt, maar de 7 droge maanden hadden zich aangekondigd.

Een huwelijksfeest: we hadden de tango, de griffelende tantes en de twist nog vergeten.

Ronald Grossey

ALPHAVILLE

Tot mijn verbijstering las ik in KUIFJE nummer 15 de LP-bespreking? van de, voor mij uitstekende debuutelpee van Alphaville «Forever Young». Hoe U het waagt deze plaat tot pulp te degraderen is mij een raadsel.

Ten eerste: de groepsnaam doet niets ter zake, de muziek telt. Zo kun je bij elke groep de afkomst tot in de puntjes gaan uitzoeken. Of daar al mensen voor zijn, weet ik niet. Houdt U er in het vervolg maar buiten.

Ten tweede: Waarom gebruikt U het woord «lijkt»? U fantaseert er maar op los alsof het niets is. U weet gewoon niet wat te zeggen. Geef dan positieve en hoopvolle commentaar voor de lezers, dan zal het veel beter lukken.

Ten derde: de teksten van Alphaville zijn hoopvol en positief. Als U deze wilt aanvallen, valt U Nik Kershaw en Howard Jones ook aan. Gevaarlijk dus. Omdat het zogenaamde «slechte tijden» zijn, blijft U maar vastzitten aan die ellende en weet niet meer wat goede muziek is. «Sounds like a melody» was ook een hitsingel en de laatste zal het niet zijn!

Niettemin deze niet te geloven bespreking (of is het afbreking?) blijft KUIFJE een super weekblad, al jaren! **Van alles wat** is een uitstekende rubriek en 4 pagina's i.p.v. 3 is zeer welkom. Daarom al deze brief. Alleen jammer dat **Van alles wat** in KUIFJE nummer 15 werd ontsierd door de afbraak van een groep, die gewoon goede muziek wil maken en daarin slaagt. Blijkbaar zijn er mensen, die dit niet kunnen verdragen. Wel, laat ze dan in het vervolg géén LP-besprekingen meer doen! Hier eindig ik en U moogt zich gelukkig prijzen, ik heb me nog ingehouden! Als U zo'n LP afbreekt mag ik, uiteraard, het tegenovergestelde doen, want hier is het ten onrechte! Ik wacht geduldig op Uw antwoord. Tot volgende week!

Werner Gerard
Muizen (Mechelen)

antwoord van Ronald Grossey:

We nemen het niemand kwalijk dat hij van Aquaville houdt. We nemen het niemand kwalijk dat hij van tomaten houdt. We lusten ze niet. Een kwestie van smaak dus? Bij de tomaten gaat die vlieger op, bij Astraville niet. Want «de muziek telt». En met hun muziek verschuilt

RARITEITEN

Ik zoek (tegen vergoeding)
stripauteur DERIB:
Ahlalaaa: «Onmoge...
Uitg. Dargaud 1977
«Arnold, Heer van ...
Uitg. Nooit Gedacht 1976
«Arnould de Casteloup...
Uitg. Bédéscope 1980
«Pythagoras en ...
Uitg. Hoste 1972
«Pythagoras: «...
Uitg. Hoste 1972
Alle ander mate...
Willem Schotte
Mariënborre 3...
1120 Brussel

CROMWELL STONE

In de regel zijn we, om voor de hand liggende redenen, niet zo dol op konkurrentie vervalsende illegale uitgaven. Bij hoge uitzondering zijn ze echter wel de moeite waard, om de keuze van het onderwerp of om de signaalfunktie naar de gevestigde uitgeverijen toe, die nu al enkele jaren bezig zijn hun eigen graf te graven met het uitbrengen van a) troep en b) risiko- en zielloze massaprodukten.
Een dergelijke uitgave is Andreas **Cromwell Stone**. Het zwart-wit binnenwerk is verzorgd. De vertaling is heel redelijk, het aantal taalfouten aanvaardbaar (de aard van de fouten is dat minder, maar passons..). de lettering luizig. De omslag heeft zijn charmes, maar er waren heel wat leukere dingen mee te doen geweest. Jammer. Een over het algemeen goede presentatie dus. Het verhaal dan. Dat is typisch Andreas. Een beetje stroef, wat zwaar op de hand, dreigend, heerlijk romantisch. Niet voor niets begint het album met een citaat van Howard Philips Lovecraft: «Het oudste en sterkste van de menselijke gevoelens is de angst». Andreas weet als geen ander de wat morbiede romantiek van deze tijd op papier over te brengen. Elke plaat is een scheutje laudanum, de barokke bladindeling, de merkwaardige tekeningen in gravure-stijl, soms meer lijkend op etsen of houtdrukken.. **Cromwell Stone** is een nieuw meesterwerkje van een van de meest originele stripkunstenaars van de laatste jaren.

Asproville zich achter techniek. Een synthesizer wordt geprogrammeerd op een melodie, een rhythm'box op een ritme. Daarbij werd te veel overgenomen van Kraftwerk en Tangerine Dream om echt vernieuwend te zijn. De zweetdruppels van de komponist zijn vervangen door de oliedruppels van de machines. Het uitdrukken van het «heel apart gevoel van binnen» wordt vervangen door nonsens in de aard van *If she's a lady, I'll be her man/ If she's a man, I'll do what I can*». We nemen het niemand kwalijk dat hij positieve teksten zingt. Bangles, Katrina and the Waves en ja hoor, Nik Kershaw doen dit op een prettige manier. Maar meestal gaat het nieuwe positieve denken gepaard met een ontstellend naïeve opstelling t.o.v. bepaalde problemen, een sluiten van de oogleden. Als we mekaars handje maar vasthouden en een liedje zingen, zal het kindje in Afrika tenminste onder begeleiding van een vrolijk melodietje begraven worden. We veroordelen hier geen Band for Africa-projekten, we veroordelen geen optimistische visies. Ze zijn noodzakelijk, al is het maar om ons ervan te overtuigen dat er nog hoop is. Maar een zin als «*Dig that deal and be a millionaire/Drinking cocktails in the stratosphere*» uit «Lies» van Afvalville, ruikt volgens ons meer naar eigenbelang dan naar een konstruktieve bijdrage tot het oplossen van bepaalde problemen. Of missen we hier de parodie en «lijkt» dit een vergissing?

STRIP TOP X

Plaats	Titel	Held	Auteur(s)	Uitgeverij	Vorige week
1	De kathedraal	Tristan	Pleyers/Martin	Casterman	(1)
2	Nirwana	Rode Ridder	Biddeloo	Standaard	(5)
3.	Angst op de Amsterdam	Suske en Wiske	Studio Vandersteen	Standaard	(2)
4.	Stripstewardess	Nathalie		Blue Circle	(7)
5	Ik wil terug naar Pecs	Lester Cockney	Franz	Lombard	(4)
6.	Schijn bedriegt		Manara	Blue Circle	(3)
7	De bloedlotus	Kogaratsu	Michetz/Bosse	Dupuis	(9)
8	Valstrik in Kiev	Koene Ridder	Craenhals	Casterman	(—)
9	Caragal	Luc Orient	Peape/Greg	Lombard	(8)
10.	De tand van Mindanao	Maria en Giel	Magda/Lamquet	Lombard	(—)
11	Het kanon van Kra	Yoko Tsuno	Leloup	Dupuis	(—)
12	Casa Ronnie	Doorzon	De Jager	Espee	(6)

Deze rubriek komt tot stand dank zij de vriendelijke medewerking van gespecialiseerde boekhandels in Vlaanderen en Nederland

TOEPFFER

Na veel aandringen van julie kant om brieven te sturen besloot ik nou maar eens in de pen te klimmen om te schrijven. Makkelijk is dat niet, want wat moet je nou voor kritiek leveren op zo'n blad. Maar ik zal proberen toch nog wat zinnigs uit te kramen. Als eerste zou ik willen zeggen dat het jammer is dat er vaak zo veel tijd zit tussen de «extra lange verhalen» die bij elkaar horen. Misschien is het handiger om pas tot publikatie over te gaan als het complete verhaal af is. Verder geen kwaad woord over de Nieuwe Formule. Dan nog wat over de Hit Parade 85. In de lijst miste ik een aantal strips. Waar waren **F.C. Knudde, Cosmos Circus** en vooral **Maarten Milaan** en **Dwaaskop**? Alle 4 bijzonder goede strips en dan speciaal de laatste 2. Komt **Dwaaskop** binnenkort weer op het

VROUWEN IN DE STRIP

In oktober a.s. start de stripspeciaalzaak WONDERLAND uit Hasselt met de uitgave van een reeks seriegrafieën en zeefdrukken onder de titel «Vrouwen in de strip».
De afbeeldingen worden gemaakt in een oplage van 250 exemplaren, genummerd en gesigneerd door de auteur. Zij worden verkocht in een luxueuze map met opdruk en voorzien van een extra bijlage over leven en werk van de stripauteur in kwestie.
Het geheel wordt uitgegeven op een formaat 50 × 70 cm.
Hoogstmerkwaardig is de prijs van een dergelijke map: die bedraagt slechts 295 BF, dat is zowat 17 gulden. Hiermee wil Wonderland de mythe van de peperdure zeefdrukken en seriegrafieen de wereld uithelpen om op die manier iedere stripliefhebber de kans te geven zich een mooie map aan te schaffen voor een zacht prijsje. En een dergelijk initiatief steunen wij maar wat graag.
In oktober verschijnen de eerste twee mappen in deze reeks: **Gwendoline**, uit «De Koene Ridder» van François Craenhals (ziet er werkelijk schitterend uit) en **Ohama**, uit «Toenga» van Edouard Aidans. Voor de eerste twee kwartalen van volgend jaar staan op het programma: **Galaxa**, uit «De Rode Ridder» van Karel Biddeloo, **Duifje Vleugelslag**, uit «Roze Bottel» van Dany en **Natasja** van François Walthéry.
Voor inschrijving op de reeks (aan te raden) en of meer inlichtingen schrijf je naar Wonderland, Paardsdemerstraat 19, 3500 Hasselt — tel. 011 22 82 00 (Luk Poelmans)

kinder- en jongerentelefoon
ANTWERPEN 03/235.00.00
BRUSSEL 02/218.10.80
GENT 091/51.11.11
HASSELT 011/22.22.17
KEMPEN 014/31.36.33
MECHELEN 015/42.09.00

VRAGEN? PROBLEMEN?
ELKE DAG VAN 4 TOT 8

toneel? Ook miste ik **Virgulia**, niet zozeer omdat ik dit zo een goede strip vind integendeel: dit staaltje van geklieder mag wat mij betreft zo de vuilnis in. En nu ik toch bezig ben: de **Saint-Preux**, **Maria en Giel** en **Gezegende Gekken** kunnen zo mee. Maar ja, ieder zijn eigen smaak. Verder alle lof voor strips als **Thorgal**, **Hans**, **Ian Kaledine**, **Kapitein Sabel**, **Nahomi**, **Jugurtha**, **Aria**, **Knipoogje**, de «vernieuwde» Pokervrouw... Draken & Kerkers heb ik nog nooit gelezen, maar ik hoop dat dat nog eens verschijnt, na alles wat ik erover gehoord heb in het nummer 24. Daar wou ik nog even bijzeggen dat **Van alles wat** een uitstekende rubriek is die beslist moet aanblijven. De besprekingen van platen en stripboeken zijn zonder twijfel grandioos. Vooral Ronald Grossey maakt er vaak meesterwerkjes van. Het blijft een genot om die stukjes te lezen, ook al ben ik het er soms totaal niet mee eens. En er wordt tenminste nog eens aandacht besteed aan de betere muziek, iets wat veel popbladen niet kunnen zeggen. Zo, eens even kijken of ik nog iets op mijn hart heb. Jazeker: alle lof voor de publikatie van die komplete verhalen die bekroond werden door de jury van de Toepffer-stripprijs. Dit mag dus typisch vaker gebeuren. Pure kunstwerken die daar gepubliceerd worden. Ook nog lof voor het vervolgverhaal van de ruimteagent. Een goed initiatief. Dat hadden jullie misschien best wel kunnen opzetten met een ander stripblad, bijvoorbeeld Robbedoes. Afijn, het mag duidelijk zijn: jullie zitten op de goede weg.

Nico Meijer
Amersfoort

In de Hit Parade worden enkel de strips opgenomen die het afgelopen jaar verschenen zijn, en dan hebben we nog niet voldoende ruimte voor het hele pakket. *Knudde* verschijnt alleen in de Nederlandse editie van KUIFJE. Dat is dus nog een geval apart. Typsich... We hebben een volledig verhaal van 44 platen van *Dwaaskop* in voorraad. Het heet «De steen der zekerheden» maar we kunnen je nog niet precies vertellen wanneer het zal verschijnen.

FOEI, GUY!

Op verzoek van onze kollega's van ROBBEDOES willen wij graag even het volgende verduidelijken. Als GUY MORTIER in KUIFJE 28 vertelt dat zijn eerste stripscenario geweigerd werd door ROBBEDOES, moet dat eigenlijk als SPIROU gelezen worden. Het was toen nauwelijks anders dan nu. De nederlandstalige editie was niet meer dan een vertaling van het franstalige broertje. Mortiers scenario werd dus ook niet aangenomen door KUIFJE, maar door TINTIN.
Geen dank, Erwin.

Aan 't eind linksaf

Steden... Je hebt ze in alle maten en soorten. Je hebt de kleine, knusse provinciestadjes waar het goed toeven is, vooral in de zomer en op voorwaarde dat de straten autovrij zijn, wat gelukkig nogal eens het geval is. Je hebt ook de grote metropolen, de kloppende harten van een samenleving in beweging. Ze hebben hun voordelen en hun nadelen die van geval tot geval, en naar persoonlijke smaak, tegen mekaar kunnen afgewogen worden. Ze hebben in elk geval een bepaalde charme. Maar er zijn ook de onwezenlijke slaapsteden, ontworpen door krankzinnige betonboeren en verknipte gemeentebesturen, de ontspoorde goederenwagons, de tot een monsterachtige proportie opgeblazen blokkendozen. Zij zijn de nachtmerrie van hun bewoners, of juist niet, want het vereist een zekere graad van mentale afstomping om ze ongeschonden te overleven. Persoonlijkheid is hier uit den boze. Uniforme «wooneenheden» (het woord!...) kunnen slechts bewoond worden door uniforme mensen. Dertig verdiepingen boven mekaar worden er op dezelfde manier kalfslappen gebraden, wordt er op dezelfde manier naar de TV gekeken en afgewassen, wordt er op dezelfde manier geslapen en opgestaan.

Wie over dit ijzingwekkend fenomeen een goede roman wil lezen verwijzen we naar «Kijkspel voor flatbewoners» van Izzy Abrahami. Wie opteert voor een goede strip raden wij **Caza** aan. Caza, de reklametekenaar die zelf jarenlang in een dergelijke stad werkte en leefde en die het er op de duur danig van op zijn heupen kreeg, verhuisde en strips ging maken. De wat zielige hoofdfiguur van die strips is Marcel Miquelon. Hij is het prototype van de burgerman, van de vegeterende TV-verslinder, van de kalende, dikbuikige ambtenaar die al zijn dromen definitief opgegeven heeft. Caza laat hem wervelende avonturen beleven. Kolderesk, bijtend en toch begrijpend is Caza als hij zijn lezerspubliek een in wezen pijnlijke, maar toch ook weer grappige spiegel voorhoudt. Een aantal korte avonturen van Marcel Miquelon en Caza zelf werden gebundeld in twee albums die wij onderbrengen in de kategorie «zeldzame parels in de hoeveelheid zwijnenvoer die de striplezer wordt aangeboden».

«Zachtjes met de buren»
«Aan 't eind linksaf»
Caza (verhalen van -)
Uitg. Dargaud

1001 Nacht in Walibi, da's griezelig mooi.

Wil je es een spannend dagje beleven? Kom dan naar Walibi in België, maar 'n uurtje van Breda of Maastricht. Daar geloof je je ogen niet, zo griezelig mooi. Het Land van 1001 Nacht bijvoorbeeld, een fantastisch sprookjes-avontuur in een groot paleis. Uniek in de Wereld en ôôôôôôôh adembenemend! Of maak in duizelingwekkende vaart een looping in de Tornado. Zie de wereld op z'n kop in de Sirocco. Stort in het wilde stromende water van de Rio Grande. Wees op je hoede in het Mexicaanse dorp of voel je een luchtreiziger in de Big Yoyo. Dit is nog maar 'n kleine greep uit de 36 attrakties en spektakels. Je kunt zelfs met je ouders vlakbij Walibi blijven overnachten. Vanaf maar f 15,–* per bed. Kom dus gauw, de Walibi-kangoeroe staat al op je te wachten.

Routebeschrijving

Vanaf Breda: E10 richting Antwerpen/Brussel. Op de ringweg rond Brussel snelweg E40. Brussel/Namen volgen tot afslag nr. 6 Wavre vanaf Maastricht, A2 richting Luik en bij Luik de E41 volgen. Op de E41 de E 40 kiezen en dan richting Brussel tot afslag nr. 6 Wavre

Walibi

Daar zijn geen woorden voor.

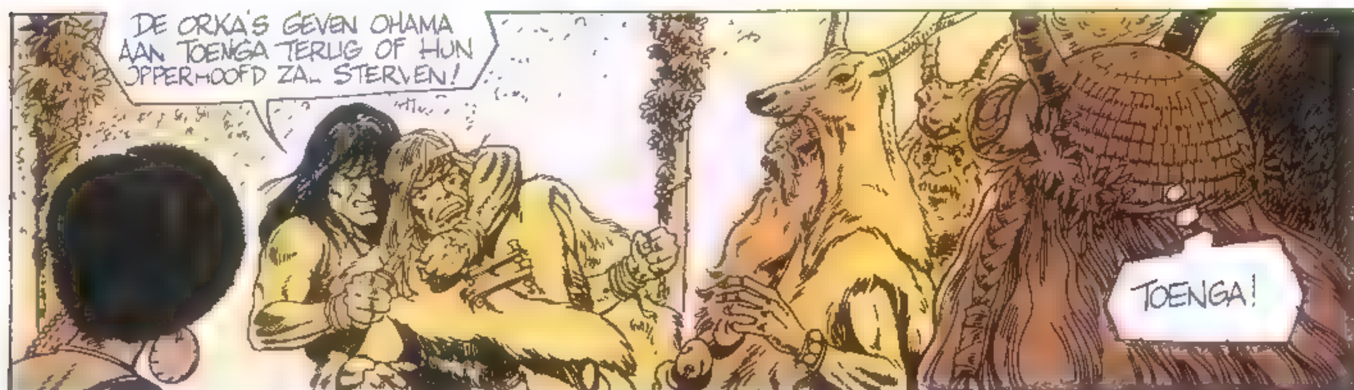
* afhankelijk van koersschommelingen van de Belgische franc

TOENGA

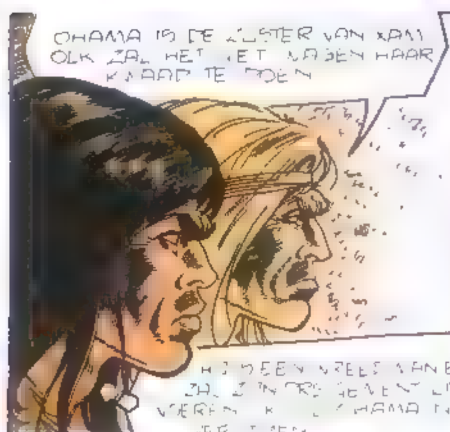
E. AIDANS

SAMENVATTING: Licha neemt de plaats in van haar tweelingzuster om Ohama te bevrijden. Licha weet zich los te werken en slaat alarm. Toenga zet alles op alles.

WET EN BLOED

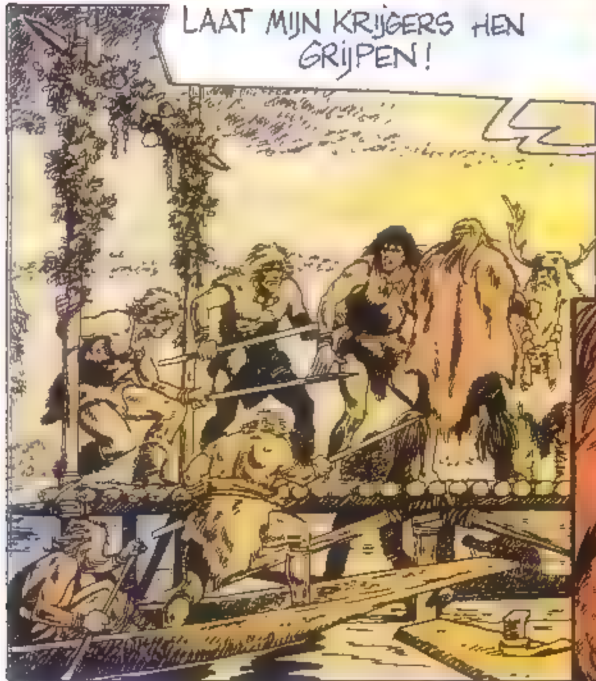

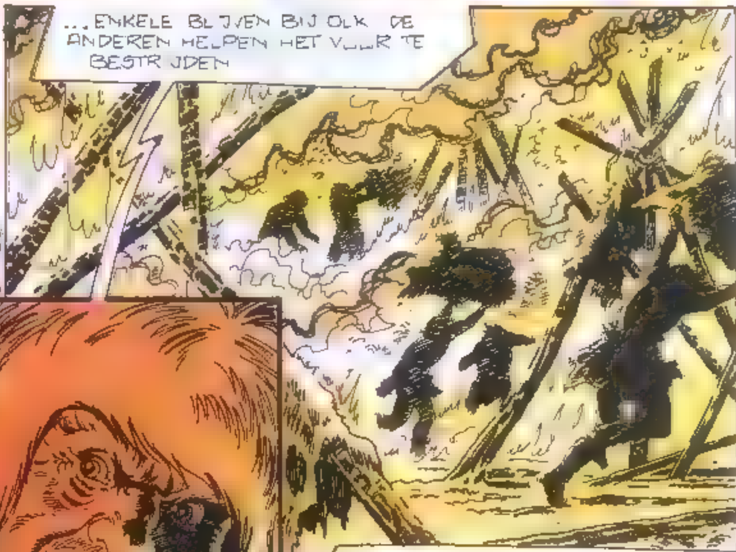

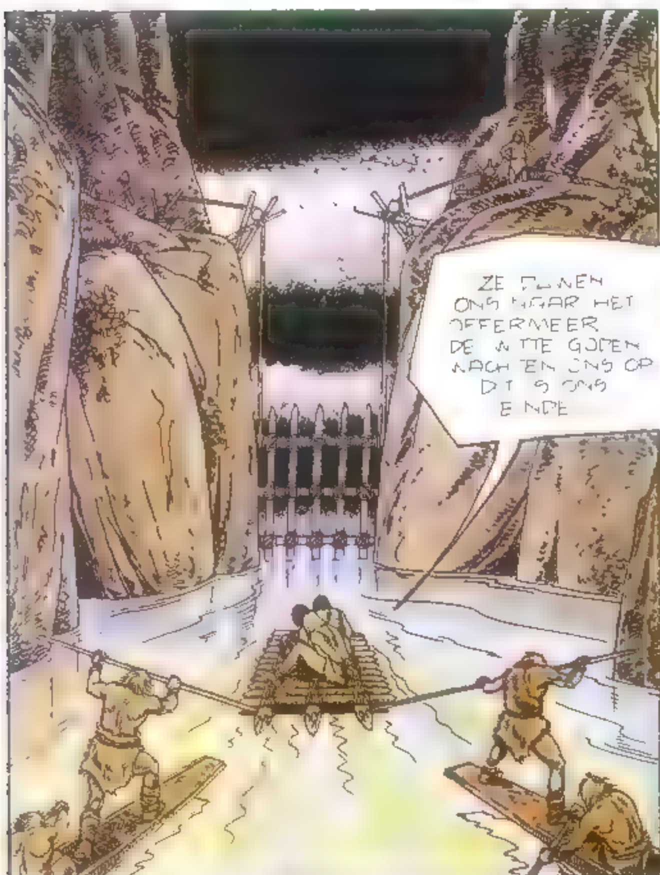

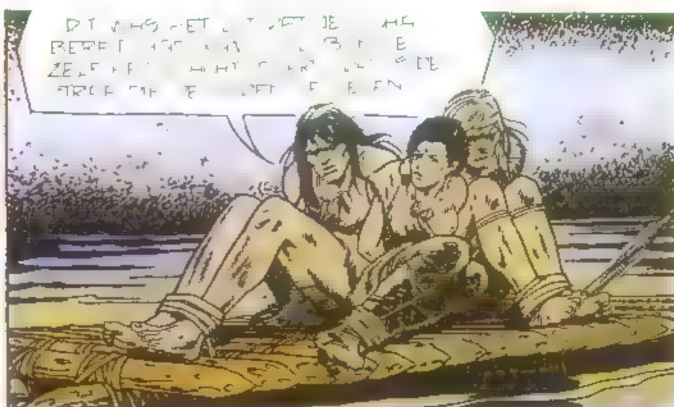

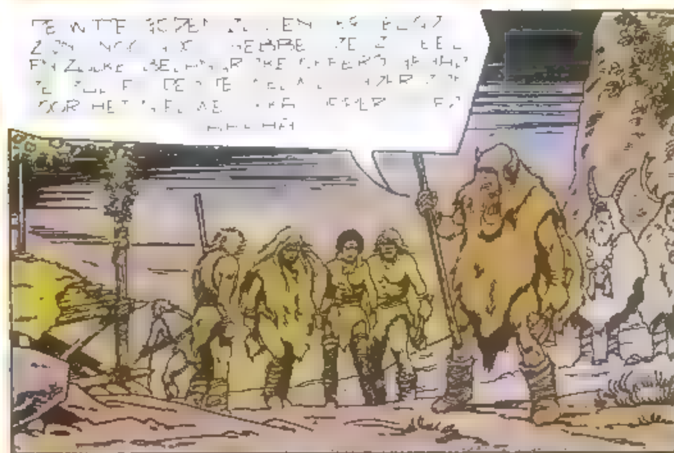
SLA OM

TOENGA

ZE DUWEN ONS NAAR HET OFFERMEER DE WITTE GODEN WACHTEN ONS OP DIT IS ONS EINDE

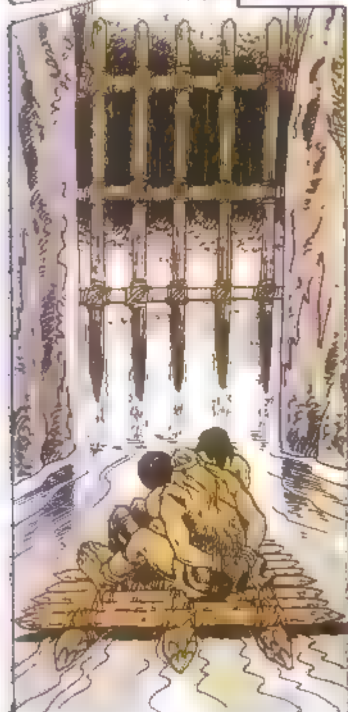

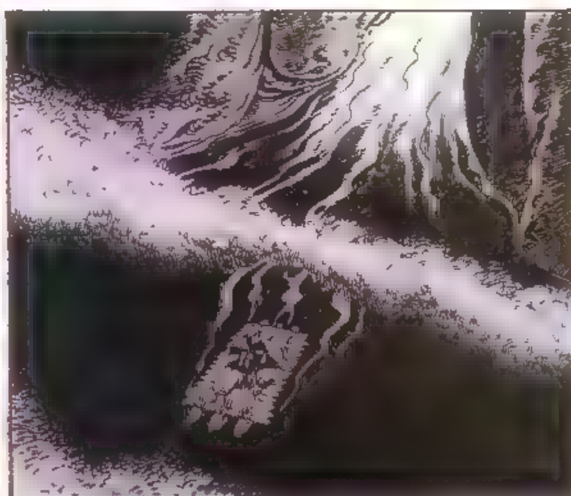

OPEN DE DOORGANG!

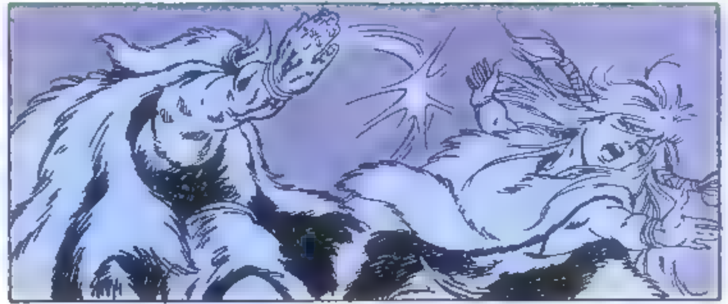

OLK ZAL EEN VERDOEMD OPPERHOOFD ZIJN ALS HIJ ZIJN BLOEDBROEDER EN IOENGA OFFERT. ZAL OHAMA HEN LIEVER VOLGEN IN DE DOOD DAN TOE TE HOREN AAN EEN VERRADERLIJKE, LAFFE KRIJGER

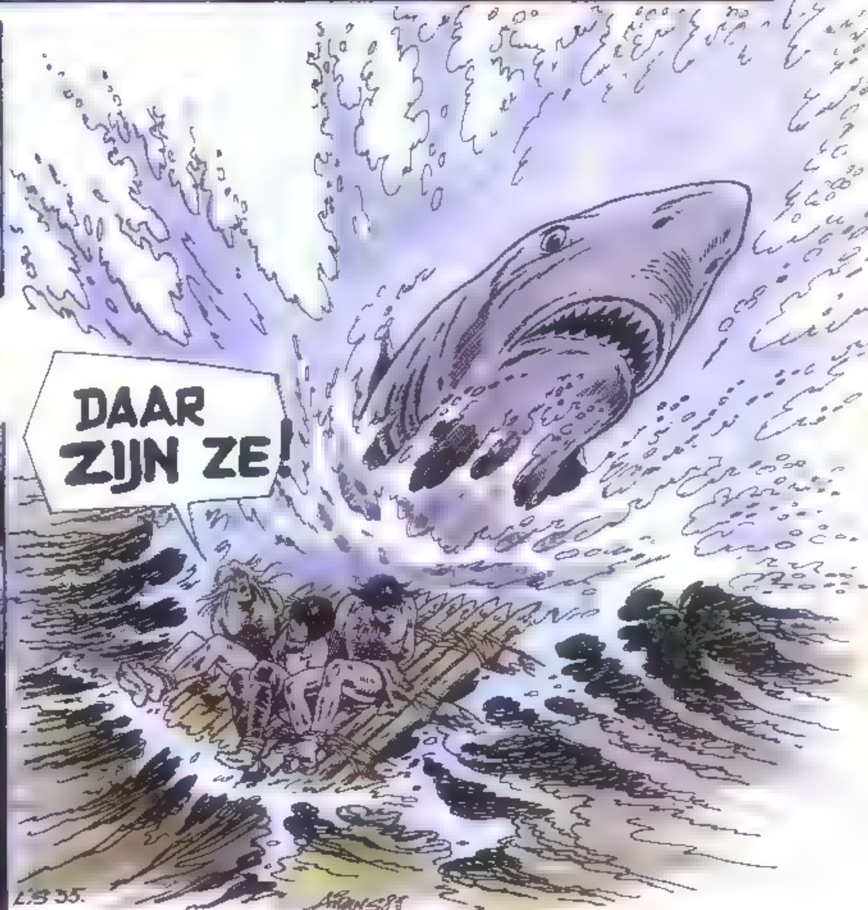

OHAMA ZET HET! DE GODEN ZIJN OLK GUNSTIG GEZIND EN DAT ZULLEN ZE BLIJVEN!

... WANT OLK ZAL HUN WOEDE STILLEN DOOR ZE ALLE OFFERS TE BRENGEN DIE ZE EISEN

WIE ZIJN DIE WITTE GODEN? EN WAAR ZIJN ZE?
ZE ZIJN ER OM ONS HEEN EN ONDER ONS ALS ZE ONS ONTDEKT HEBBEN ZULLEN ZE

DAAR ZIJN ZE!

SLA OM

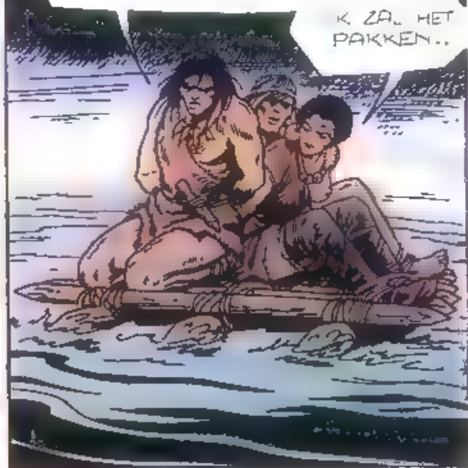
TOENGA

VERDWAALD!..?
EEN SPOOR:
BIJ JE
BOEKHANDELAAR!

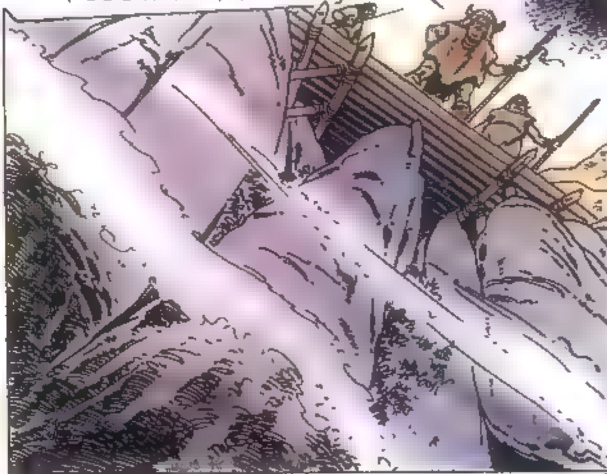

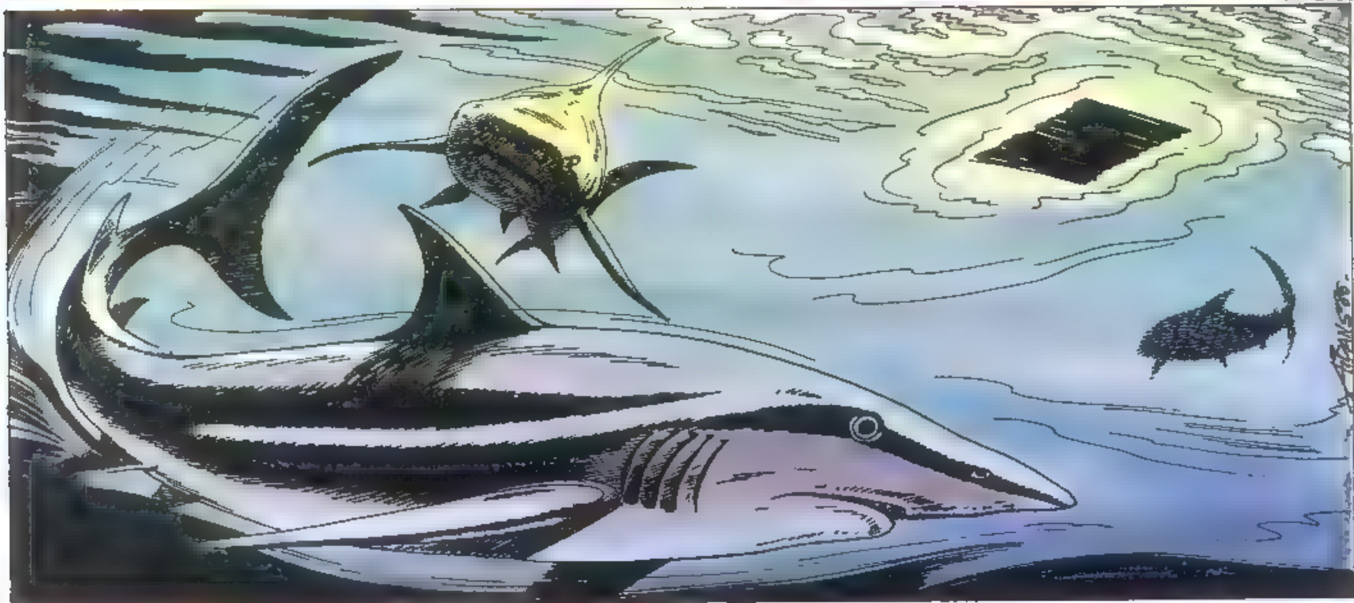

wordt vervolgd

IK DOE JE DEZE BADGE-RADIO KADO!

Gratis en voor niets krijg je dit handige radiootje dat je op je trui kunt spelden. Handen vrij en overal waar je komt muziek! Batterijen zijn niet nodig, want hij werkt op ZONNE-ENERGIE!

Wat moet je doen om dit prachtige kado te bemachtigen? Heel gemakkelijk: als trouwe lezer(es) van Kuifje moet het voor jou een koud kunstje zijn iemand anders enthousiast te maken voor ons boeiende blad.

Laat bijvoorbeeld je eigen Kuifje maar eens aan je klasgenoten lezen. Het moet dan lukken om iemand lid te maken. En als je daarin slaagt, krijgt jij van ons deze unieke badge-radio!

Stuur de bon in een open envelop zonder postzegel naar: Kuifje, Antwoordnummer 16004, 5126 ZH Gilze. Zodra de betaling heeft plaatsgevonden krijg jij je badge-radio thuisgestuurd! Kuifje kost f 58,50 per halfjaar.

**Leesportefeuille lezers opgelet! s.v.p. niet knippen in dit blad.
Maar bon overschrijven of briefkaart sturen aan
Kuifje
Postbus 77
5126 ZH Gilze**

BON

Ik heb voor Kuifje een nieuw lid-abonnee gevonden voor één jaar en ontvang dus de prachtige badge-radio.

Naam: ______________________

Adres: ______________________

Postkode: ______________________

Plaats: ______________________

Het nieuwe lid-abonnee is:

Naam ______________________

Adres: ______________________

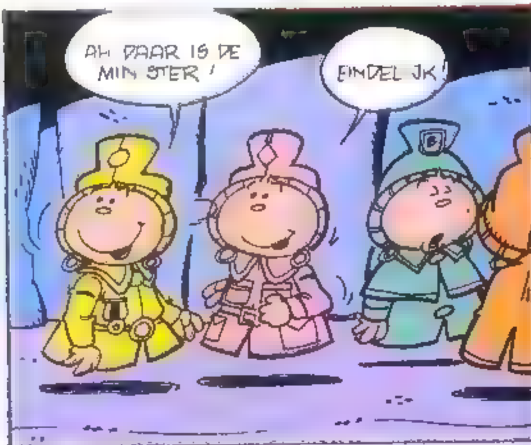
Postkode: ______________________

Plaats: ______________________

Meneer Edouard

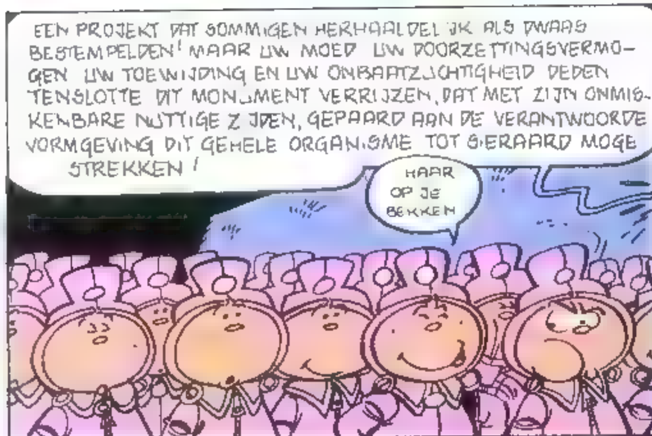
DIDGÉ

ERNST * DIDGE 85

JULIE, KLAARTJE, CÉCILE, EN DE ANDEREN...

SAMENVATTING: Het vrolijke drietal wordt gestoord door een knappe man. Meteen is het hek van de dam.

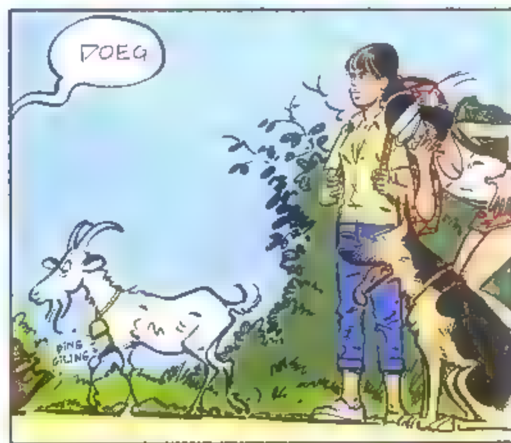

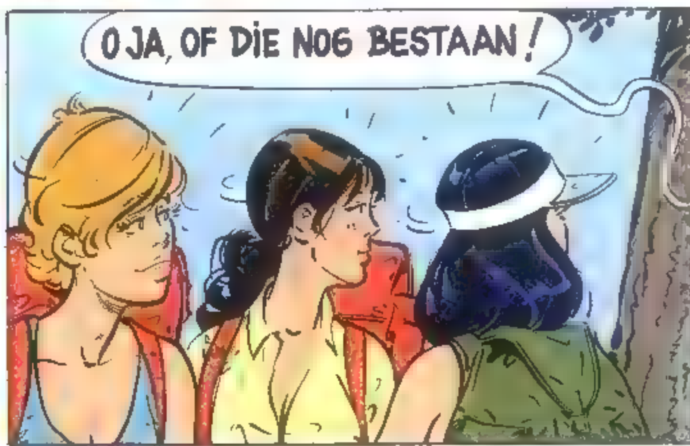

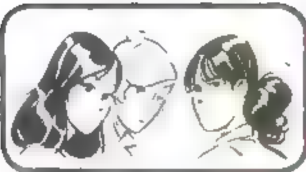

SLA OM

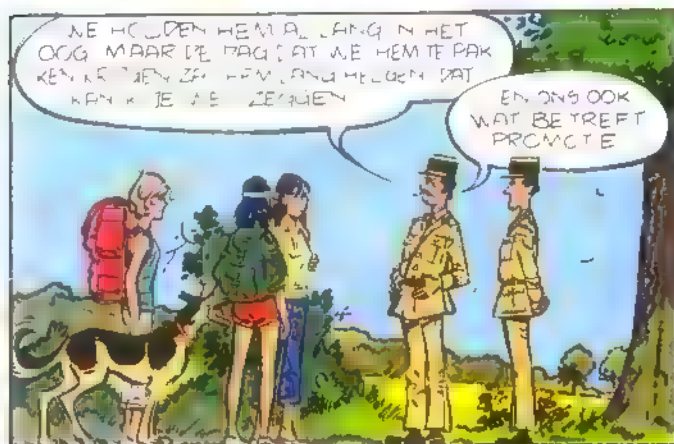

JULIE, KLAARTJE, CECILE, EN DE ANDEREN...

SIDNEY
BOM

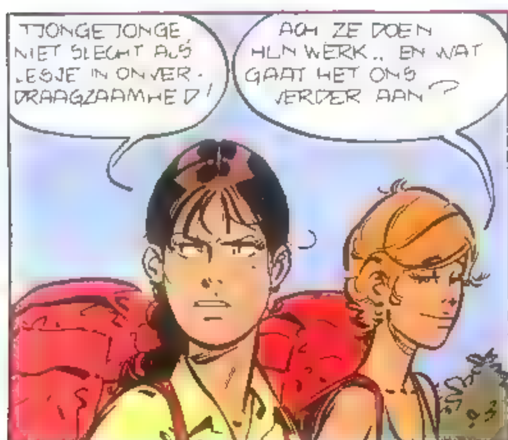

TJONGE JONGE NIET SLECHT ALS LESJE IN ONVERDRAAGZAAMHEID!
ACH ZE DOEN HUN WERK... EN WAT GAAT HET ONS VERDER AAN?

DAT IS ZO WE HEBBEN WEL WAT BETERS TE DOEN!
JA

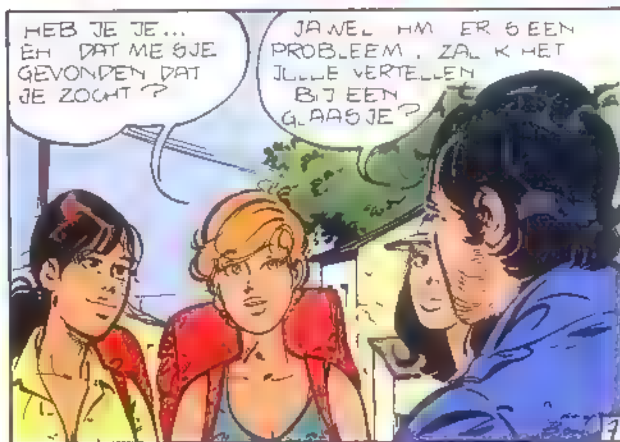

DE KNAPSTE MAN VAN DE WERELD VINDEN!

HM... HET IS NIET AL TE GROOT WE ZOUDEN HEM ZO MOETEN VINDEN.
HE DAAR

DAT IS M
HIJ HIJ HEEFT ONS GEZIEN

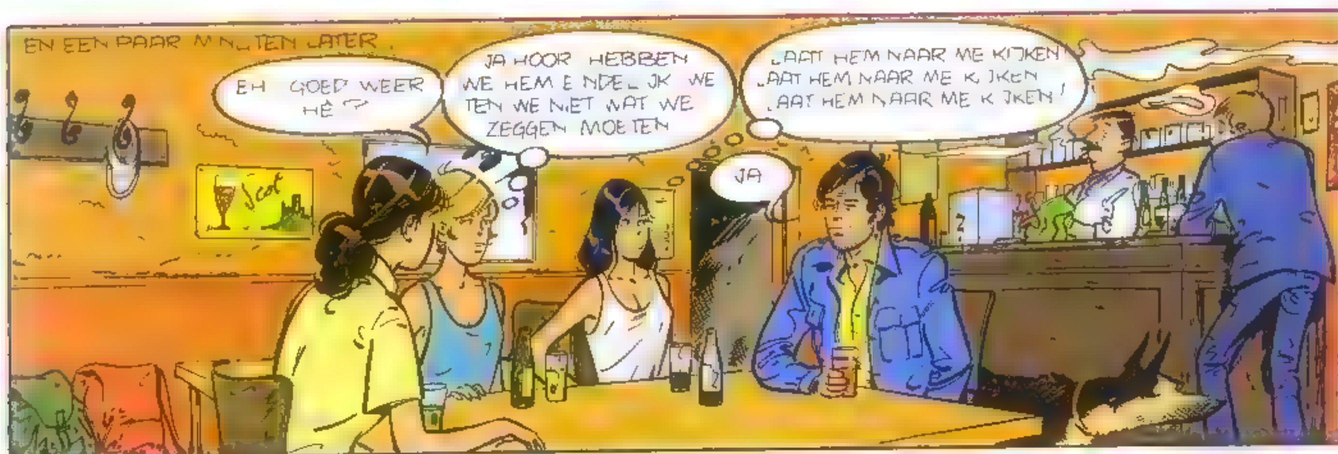

DAG
HALLO
TOEVALLIG HÈ?
OCH HET DORP IS ZO KLEIN

HEB JE JE... EH DAT MEISJE GEVONDEN DAT JE ZOCHT?
JA WEL HM ER IS EEN PROBLEEM. ZAL IK HET JULLIE VERTELLEN BIJ EEN GLAASJE?

SLA OM

JULIE, KLAARTJE, CECILE, EN DE ANDEREN...

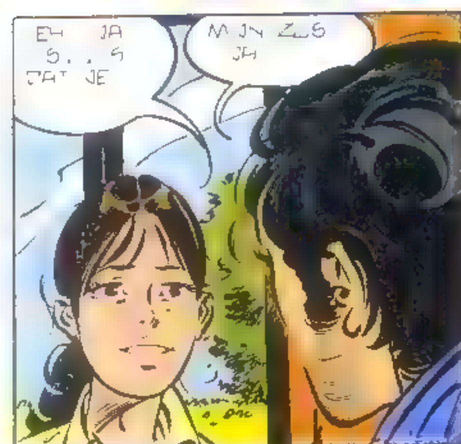

wordt vervolgd

ARIA

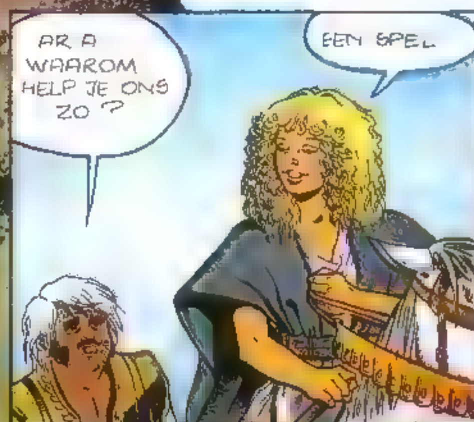
SAMENVATTING: Aria en haar gezellen vluchten naar de bergen, op zoek naar Zdaïne. Ze hebben niets meer en de wanhoop steekt de kop op.

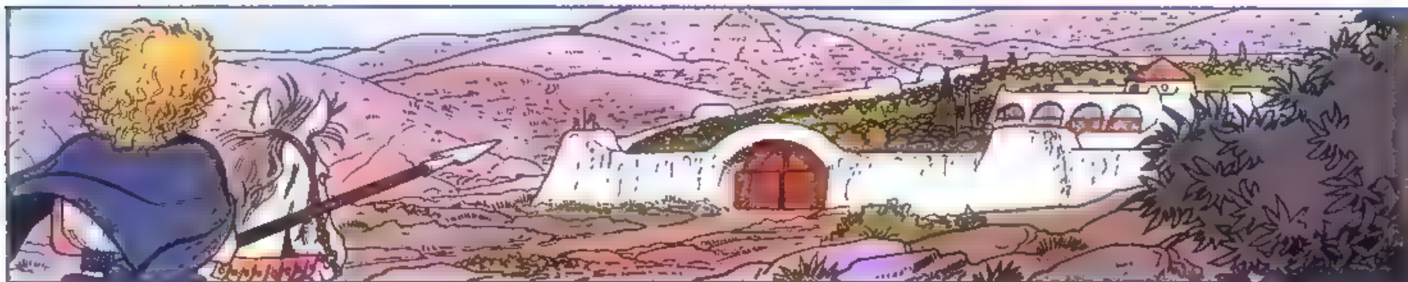

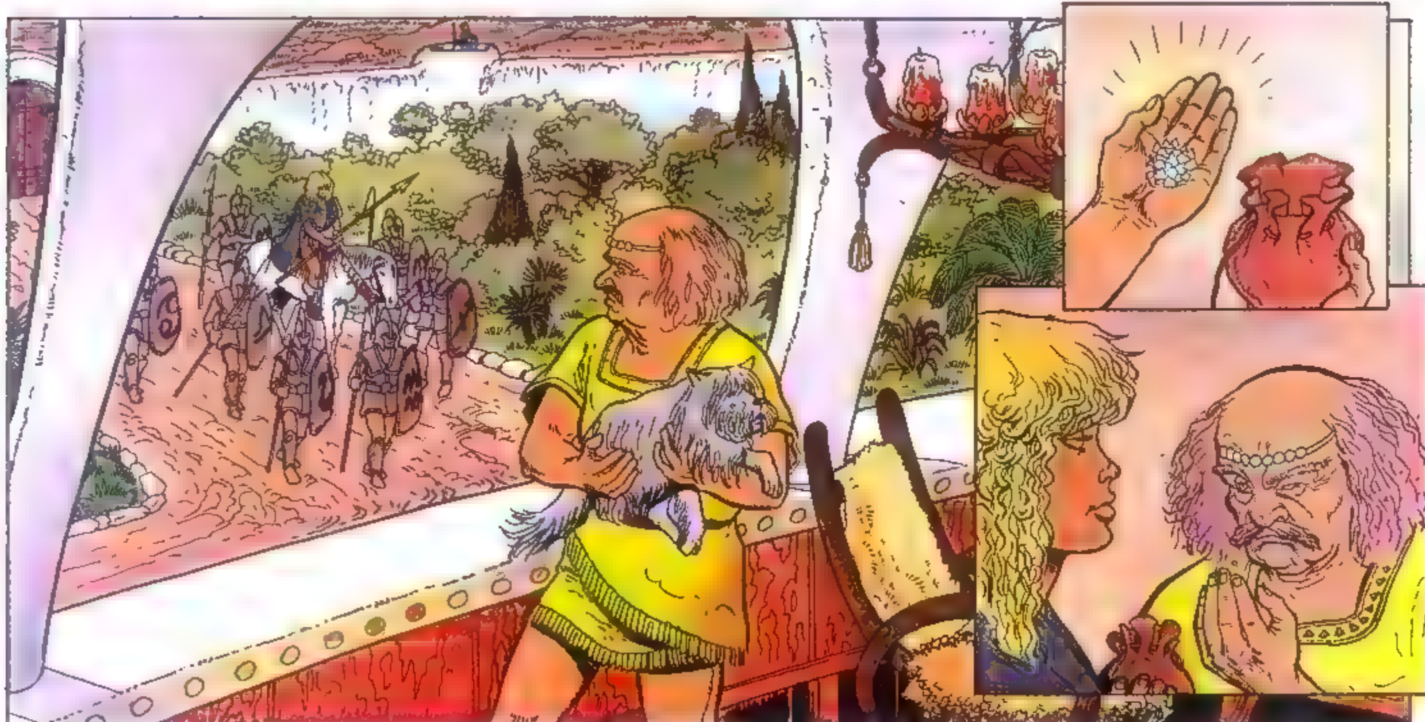
TOT GAUW!

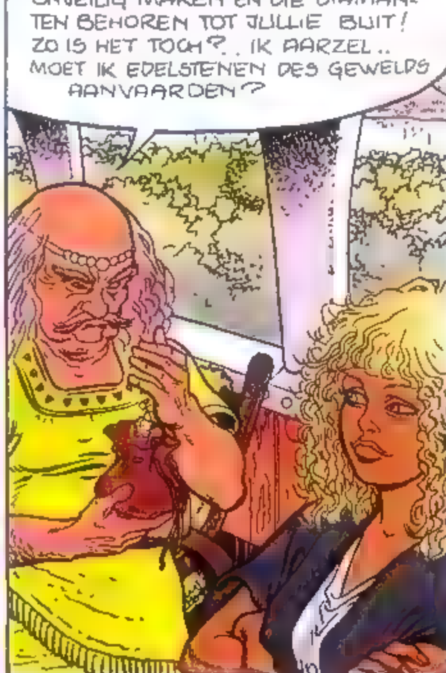
ARIA

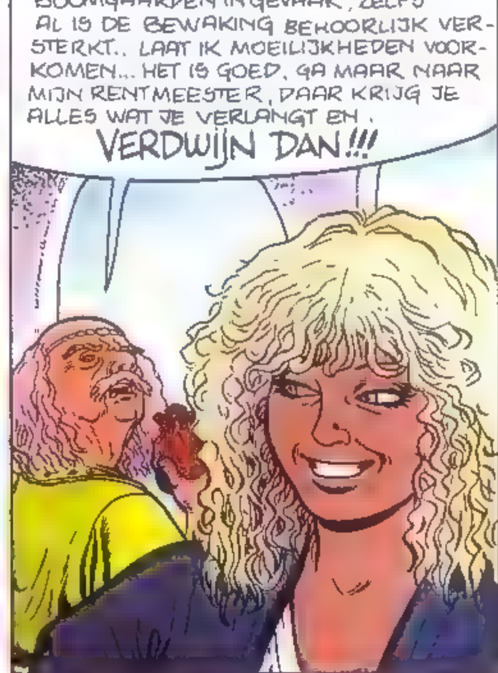
M. WEYLAND

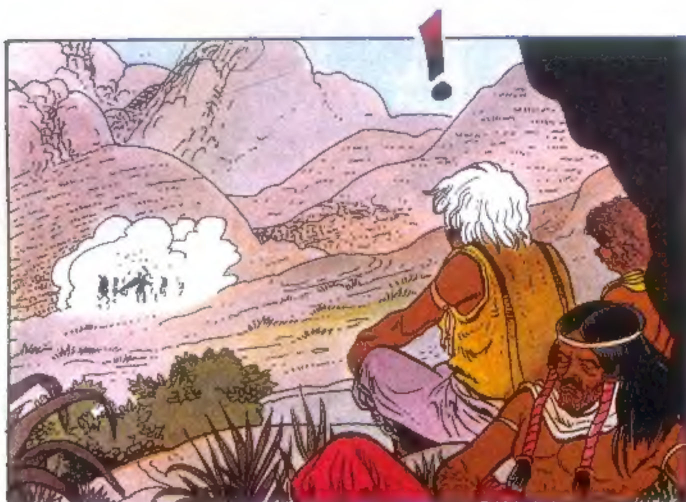

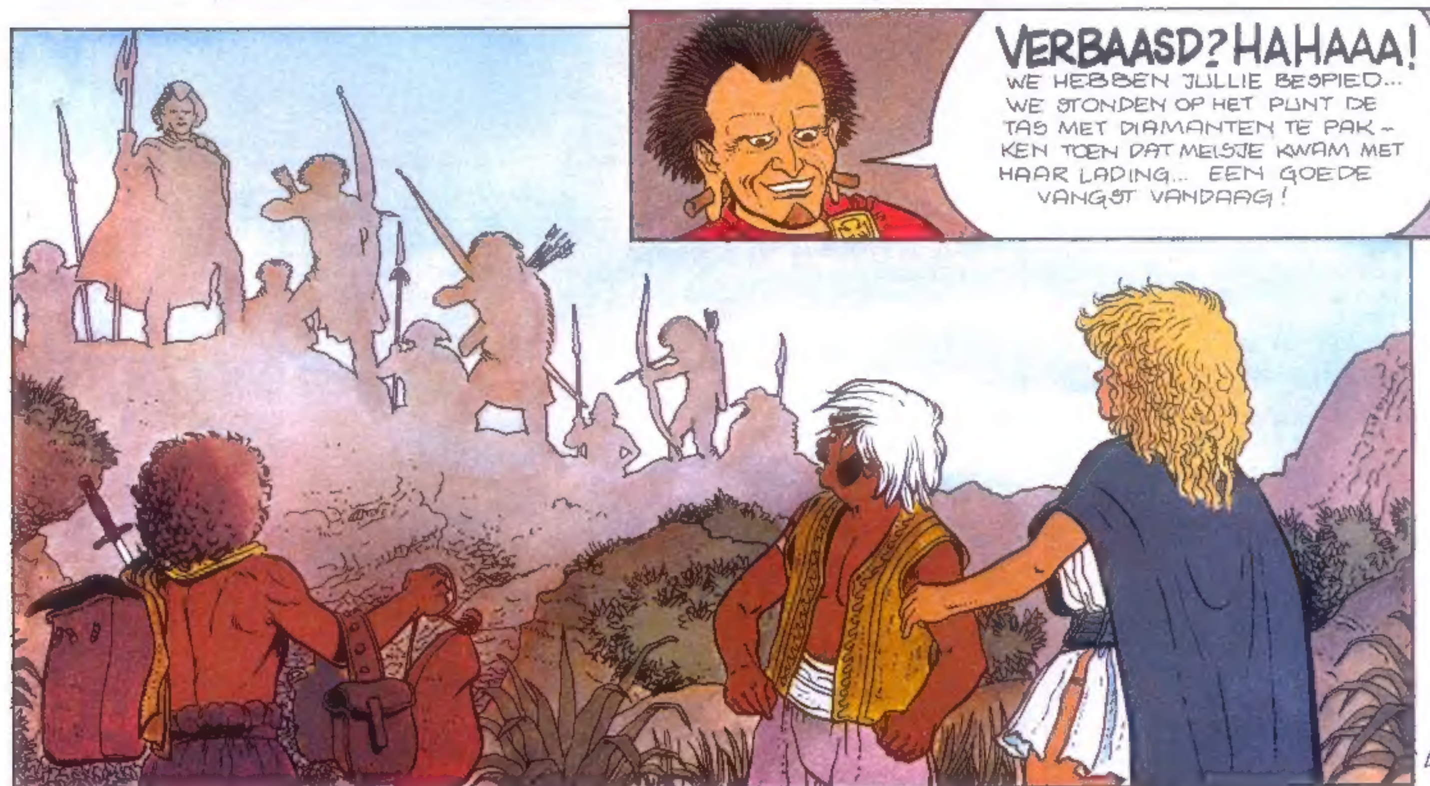

!

HET IS GELUKT!

BRAVO, ARIA!
NU KUNNEN WE WEER OP ZOEK... ZDAÏNE IS NIET VER... IK VOEL HET...

PAARDEN, DEKENS, GEDROOGD VLEES, WIJN, BROOD EN WAPENS! JAHOEEE!
LAAT NIEMAND ZICH BEWEGEN!

VERBAASD? HAHAAA! WE HEBBEN JULLIE BESPIED... WE STONDEN OP HET PUNT DE TAS MET DIAMANTEN TE PAKKEN TOEN DAT MEISJE KWAM MET HAAR LADING... EEN GOEDE VANGST VANDAAG!

SLA OM

ARIA

wordt vervolgd

DE LOMBARD UITGAVEN
P.-H- Spaaklaan 1-11, 1070 Brussel — Prk. 000-0190916-20
Uitgever: Raymond LEBLANC, ls. Gerardlaan 9 - 1160 Brussel
Directeur: Guy LEBLANC
Redactie: J.-L. VERNAL, M. VAN OPPEN
Fotogravure: DE SCHUTTER N.V.
Offsetdruk: DE BIEVRE, p.v.b.a. - Brasschaat

Advertenties voor België: Tel.: 02/522.56.00

ABONNEMENT	BELGIË	BUITENLAND	
Geldt niet voor Nederland		+ verzending	TOTAAL
3 maanden (+ extra-nummer)	600 BF	—	—
6 maanden (+ 2 extra-nummers)	1.180 BF	645 BF	1.825 BF
1 jaar (+ 4 GRATIS extra-nummers)	2.150 BF	1.290 BF	3.440 BF
2 jaar (+ 8 GRATIS extra-nummers)	4.250 BF	2.580 BF	6.830 BF

KUIFJE-NEDERLAND
Lombard Uitgaven Nederland
Postbus 77, 2040 AB Zandvoort
Telefoon 02507-19444

ABONNEMENTSOPGAVE/KLACHTEN
P.V.O.-abonnementen service
Postbus 77, 5126 ZH Gilze Telefoon 01615-5920 / tst. 218
Abonnementsprijs: 1/2 jaar: fl. 58.50
1 jaar: fl. 117
Adreswijziging: **4 weken** van te voren **schriftelijke** opgave via wikkel rond KUIFJE
Annuleringen: opzegging **4 weken** vóór het einde van de abonnementstermijn **schriftelijk** opgeven

ADVERTENTIES
Special Media b.v.
Postbus 3300, 1001 CA Amsterdam
Telefoon: 020-222 366

EEN KNIPOOGJE
van ernst

OP DE KOOP TOE HEB JE NOOIT GETRACHT JE TE INTEGREREN IN DE FAMILIE, ONDANKBARE!

DIDGE✱ERNST 85